

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання

1 липня 2022 року

Київ 2022

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

СЬОМА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №8

Частина п'ятнадцята

Стенограма пленарного засідання

1 липня 2022 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання восьме
(П'ятниця, 1 липня 2022 року)

Частина п'ятнадцята

Виступ Президента України Зеленського В.О.	...8
Звернення до Верховної Ради України Президента Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн	...11
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...14
Заява депутатської фракції «Слуга народу» і депутатської групи «Партія «За майбутнє»	...22
Інформація про входження народного депутата України Яковенка Е.Г. до складу депутатської групи «Відновлення України»	...23
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів голосувань питань порядку денного	...23
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про здійснення начальниками Кременської і Рубіжанської міських військових адміністрацій Северодонецького району Луганської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»	...24
Прийняття у першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності»	...24
«Про авторське право і суміжні права»	...28
Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	...32

«Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів»	...32
«Про водовідведення стічних вод населених пунктів»	...33
Ратифікація:	
Протоколу про право, що застосовується до зобов'язань про утримання	...33
Європейської конвенції про скасування легалізації документів, складених дипломатичними агентами чи консульськими посадовими особами	...33
Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Туніської Республіки про співробітництво та взаємну допомогу в митних справах	...34
Конвенції про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або комерційних справах	...34
Прийняття у першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:	
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо здійснення судочинства в умовах воєнного стану»	...34
«Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України про посилення гнучкості місцевих бюджетів та підвищення оперативності прийняття рішень»	...35
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану	...35
Прийняття у першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану»	
	...37

Відхилення проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України, Цивільного процесуального кодексу України та Господарського процесуального кодексу України щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану»	...37
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги	...42
Відхилення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій у процесі набуття прав на земельні ділянки»	...44
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про офіційну статистику»	...45
«Про внесення змін до деяких законів України щодо державної статистичної діяльності»	...48
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану»	...48
Відхилення проектів постанов Верховної Ради України:	
«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво»	...52
«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво»	...52,56

Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України»	...56
Внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації трудових відносин	...58
Прийняття рішення про:	
надання доручення Голові Верховної Ради України Стефанчуку Р.О. щодо невідкладного підписання прийнятих Верховною Радою України 1 липня 2022 року законів України та негайного направлення їх Президентові України на підпис	...61
призначення Лубінця Д.В. на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	...62
дострокове припинення повноважень народного депутата України Лубінця Д.В.	...75
Складення присяги Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Лубінцем Д.В.	...76

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
1 липня 2022 року, 9 година 13 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, нагадую, що Верховна Рада працює в режимі пленарного засідання безперервно. Тому сьогодні відповідно до прийнятих нами постанов «Про організацію роботи Верховної Ради України в умовах дії надзвичайного та/або воєнного стану» та «Про організацію роботи Верховної Ради України у зв'язку з актом збройної агресії Російської Федерації проти України 24 лютого 2022 року» за пропозицією Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми продовжуємо пленарне засідання.

Шановні народні депутати, у пленарному засіданні Верховної Ради України бере участь Президент України Володимир Олександрович Зеленський. Запрошую до залу засідань Президента України. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні народні депутати України, шановні гості Верховної Ради України, сьогодні у пленарному засіданні по відеозв'язку бере участь Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн. Прошу привітати пані президентку *(Оплески)*.

Шановні народні депутати, шановні гості Верховної Ради України, у пленарному засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль і члени Кабінету Міністрів України. Прошу привітати уряд України *(Оплески)*.

Шановні народні депутати України! Шановні гості Верховної Ради України! У ложі дипломатів залу засідань Верховної Ради України присутній Посол Європейського Союзу, Голова представництва ЄС в Україні Матті Маасікас, послы держав – членів Європейського Союзу, делегація міжпарламентської групи «Австрійська Республіка – Україна». Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні колеги, за доброю нашою традицією розпочнемо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, шановні гості Верховної Ради України, триває п'ятий місяць збройної агресії Російської Федерації проти України.

У відповідь на знакове отримання Україною статусу кандидата у члени Європейського Союзу ворог підступно посилив обстріли, що завдають втрат насамперед серед цивільного населення, і найстрашніше те, що кожного дня

гинуть українські діти. Варварські ракетні удари по Кременчуку, Лисичанську, Харкову, Києву, Житомиру, Дніпру, Миколаєву та інших населених пунктах знову підтверджують той факт, що Росії не місце серед країн цивілізованого світу. Сьогодні близько першої години ночі в Білгород-Дністровському районі внаслідок ракетного удару по багатоповерховому житловому будинку загинули, за останньою інформацією, 18 наших громадян та 31 постраждалий, з них три дитини.

Такі злочини не мають строку давності, зло обов'язково буде покарано. Український народ не зламати. Прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять наших співвітчизників, які загинули внаслідок російської збройної агресії, та відважних захисників і захисниць, які віддали своє життя за Україну. Царство їм Небесне та вічна пам'ять.

(Хвилина мовчання).

Дякую і прошу сідати.

Шановні народні депутати! Шановні гості Верховної Ради України! Я з великою приємністю запрошую до слова Президента України Володимира Олександровича Зеленського *(Оплески)*.

ЗЕЛЕНСЬКИЙ В.О., Президент України. Дуже дякую.

Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановний пане Прем'єр-мініstre України, шановні народні депутати України, шановні присутні! Розпочалася нова історія України та Європейського Союзу. Ми тепер не поруч – ми тепер разом. Не два сусіди, між якими кордони й бар'єри, а одна європейська родина, яка має спільні цінності та спільну долю. Це не просто слова, це не декларативно, це не якість сподівання чи якийсь там політичний розрахунок – це юридично зафіксований статус *(Оплески)*.

Україна здобула статус кандидата на вступ до Європейського Союзу. 115 днів між подачею української заявки на вступ і відповіддю Європейського Союзу – це рекордно короткий термін. Ми були згуртовані, так само як заради нашої оборони. Ми діяли в єдності, так само як для захисту нашої держави, нашої землі. Ми не зупинялися а ні на мить, поки Європейська рада не ухвалила позитивне рішення, так само як не зупинимося а ні на мить, поки не здобудемо перемогу України *(Оплески)*.

Ми усвідомлюємо, що європейська інтеграція України – це гарантування всім поколінням нашого народу вільного й забезпеченого життя на основі найкращих людських цінностей. Тому це честь, велика відповідальність для кожного й кожної з нас – брати участь у реалізації європейських прагнень нашої держави.

Що таке 115 днів? Це сотні переговорів, зустрічей, телефонних розмов, сотні акцій, мітингів, концертів на підтримку України й нашого кандидатства, сотні ухвалених рішень. Це сотні оновлених процедур і тисячі сторінок ідеально заповненого опитувальника, який ми отримали від Європейської комісії. Усе це не було просто, але ми це зробили. Вітаю вас! *(Оплески)*.

Ми створили надзвичайно міцний фундамент, який уже нікому не зруйнувати і на якому ми можемо зробити наше європейське майбутнє нашим сьогоднішнім. Україна воює за свій ціннісний вибір – бути незалежною державою в сім'ї великій, сім'ї вольній, новій – у сім'ї європейській.

Українцям доводиться зі зброєю в руках захищати свою незалежність, безпеку кожної людини, те, щоб українські ранки починалися не так трагічно, як сьогоднішній, – із російського ракетного удару по Одесі та по області, з численних жертв, а щоб ранки в Україні були такими ж мирними, як і в кожній столиці Європи зараз, у XXI столітті.

Я дуже хочу, щоб усі, хто сьогодні на державних посадах, сприймали свій обов'язок працювати заради європейського вибору як боротьбу за нашу державу Україну, за нас з вами. Ми маємо готувати державу до початку переговорів про членство так само інтенсивно і так само відповідально, як готували рішення про кандидатство.

Сьогодні в цьому залі з'явиться прапор Європейського Союзу (*Оплески*). Це має бути не просто красивий жест, не просто символ. Це має бути символ нашого завдання – завдання для всіх нас, насамперед усіх гілок влади. Щоб жодних пауз у нашій роботі не було, щоб ухвалювалося кожне рішення, потрібне для європейського шляху України. Щоб це були такі рішення, позитив від яких відчуватиме українське суспільство, українські родини, українські громадяни.

Набуття членства в Європейському Союзі – це не лише геополітика чи реалізація політичних прагнень. Це конкретні речі, конкретні переваги, які приносять користь життю кожної людини в Україні, кожної компанії, кожної державної інституції.

Лише за останній час запроваджено транспортний безвіз, авіаційний безвіз, ми отримали максимально відкритий доступ до європейського ринку – без мит і квот. Ми приєдналися до спільної європейської енергетичної мережі й тепер маємо змогу експортувати електрику країнам Європейського Союзу (*Оплески*). Це революційне рішення для нашої економіки і для держави. На черзі – митний безвіз, цифровий безвіз, тобто приєднання України до програми «Цифрова Європа». Ми маємо значно прискорити роботу над промисловим безвізом. Звичайно, маємо досягти рішення про скасування плати за роумінг між Україною і країнами Євросоюзу на постійній основі (*Оплески*).

Європейський шлях – це саме такі рішення. Кожне з них посилює нашу державу, кожного з вас. Разом вони створюють нові можливості для всієї Європи – завдяки реалізації українського потенціалу. Європа стає сильнішою разом з Україною!

Багато рішень залежатиме саме від Верховної Ради України, від кожного з депутатів, від того, наскільки ви, шановні народні депутати, готові працювати заради цього шляху, і від того, наскільки урядовці працюватимуть у координації з вами і з нашою дипломатією. Угода про асоціацію між Україною та

Європейським Союзом реалізована вже на 63 відсотки, і 37 відсотків залишаються завданням для нас усіх, для нашої держави.

Але вам належить ще розробити, захистити перед колегами й ухвалити десятки важливих законів. Це також буде непросто. Однак цьому немає альтернативи. Навіть якщо ви знаєте, що не збережете оплесків тим чи іншим рішенням, однак якщо це рішення потрібне для цього складного й важливого європейського шляху нашої держави, ви повинні прийняти таке рішення.

Сьогодні ми підписуємо спільну заяву, яка є сигналом єдності усіх гілок влади і свідченням нашої рішучості в досягненні стратегічної мети України, а саме повноцінного членства в Європейському Союзі. Підписання цієї заяви має таке саме значення, як і підписання заявки на вступ на п'ятий день війни.

Ми йшли до кандидатства 115 днів. Наш шлях до членства не має займати роки, десятиліття. Ми маємо долати цей шлях швидко. Наскільки це можливо, залежить від нас. Зробити нашу частину роботи ми маємо ідеально, щоб дати можливість нашим друзям у Європейському Союзі так само швидко, так само консолідовано ухвалити для нас ще одне історичне рішення. Підпишемо *(Оплески)*.

Хотів би запросити шановного Голову Верховної Ради і шановного Прем'єр-міністра. Ось тепер можна під ваші оплески *(Президент України, Голова Верховної Ради України, Прем'єр-міністр України підписують Спільну заяву щодо рішення Європейської Ради про надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі. Оплески)*.

Добре. Дякую.

Шановні присутні, сьогодні я хочу подякувати кожному європейському народу й кожному лідеру, які виступили за кандидатство для нашої держави *(Оплески)*.

Стільки переговорів за такий короткий проміжок часу, напевно, ще ніколи не було. Але всі ці переговори були предметними, продуманими, часом непростими. Хочу подякувати всім присутнім, Кабінету Міністрів України *(Оплески)*. Дуже дякую! *(Оплески)*. Дякую кожному і кожній.

Це насправді складна робота, яка в підсумку стала успішною. Величезний персональний внесок у цей успіх зробили великі друзі України, які є і, впевнений, будуть нашими великими друзями. Це Президент Європейської ради Шарль Мішель і Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн *(Оплески)*.

Сьогодні маю честь запросити до виступу у Верховній Раді України пані Президентку Європейської комісії. Урсуло, ще раз хочу вам подякувати за лідерство в побудові цих потужних, міцних історичних відносин між Україною та Європою, що стали нашою новою історією, новою спільною європейською історією України.

Слава Україні!

Прошу надати слово Урсулі *(Оплески)*.

УРСУЛА ФОН ДЕР ЛЯЄН, Президент Європейської комісії. Шановний пане Президенте, пане Голово Верховної Ради України, пане Прем'єр-міністре, члени уряду та шановні народні депутати України! Дуже дякую за запрошення виступити на цій спеціальній сесії (*Оплески*).

Кілька днів тому, у День Конституції України, Президент України Володимир Зеленський сказав, що ваша перемога вже близько. Безперечно, путінське військо й далі вбиває ваших братів і сестер. Вони й далі окуповують вашу землю, крадуть ваше зерно і руйнують ваші міста. Ви боронитеся дуже сміливо. Європа стоятиме за Україну стільки, скільки треба. Ми не заспокоїмося, поки ви не переможете ворога (*Оплески*).

Ваші відважні воїни на передовій готові віддавати свої життя, щоб оборонити свою землю і свій народ. І за лінією фронту з нашого боку мільйони українців борються за те, щоб підтримати їх у тилу, за те, щоб їхня країна мала світле майбутнє. Це дуже хоробре покоління. Вони мають бачення. Вони бачать вільну Україну частиною європейської родини. Я бачу це дуже виразно, звертаючись сьогодні до вас.

Ви утримали свою державу, свою демократію. Вона жива та жвава попри всі негаразди.

Коли я приїздила двічі до Києва, то на власні очі бачила ще на початку війни, як працював ваш парламент навіть за найтяжчих часів, коли бомби падали просто на Київ, і ви будували барикади для того, щоб оборонити будівлю Верховної Ради України.

Україна подала заявку на вступ до Європейського Союзу лише через кілька днів після початку нападу Російської Федерації. Ви все одно встигли надати нам усю інформацію просто в рекордні терміни, щоб ми мали підстави зробити те, що ми зробили.

Ми днями й ночами працювали, щоб вас підтримати, але саме ваші зусилля результували в такий успіх.

Ви мобілізували не лише свої інституції, а й найкращих людей і найвищу енергію своєї країни. Тисячі експертів із громадянського суспільства, вчені показали все те, чого Україна досягла після Революції Гідності (*Оплески*). Завдяки цим зусиллям ви здобули підтримку та повагу всіх держав – членів Європейського Союзу. Це надзвичайна ознака довіри.

Україна тепер має цілковиту виразну європейську перспективу. Україна – країна – кандидат на вступ до Європейського Союзу. Це здавалося неймовірним ще п'ять місяців тому.

Найголовніше, що сьогодні ми маємо нагоду відзначити цю історичну віху, перемогу рішучості, перемогу відданості справі, перемогу всього руху, що розпочався вісім років тому на Майдані. Ви пройшли такий довгий шлях від 2014 року. Ви твердо вирішили бути демократією та жити за верховенством права. Цей вибір Україна вже зробила сама для себе, для власного добра.

Пане Президенте, ви якось сказали мені, що все, що Україна робить для членства в ЄС, вона все одно зробить. Тому що це означає сучасну квітучу

країну, таку як ви хотіли мати. Усі наступні цілі – у межах досяжного для вас. Але потрібна буде пильна, щира праця, відданість справі, а найважливіше – єдність мети.

Сьогодні міжнародна громада мобілізується, щоб підтримати ваші зусилля з відбудови вашої чудової країни. Наступного понеділка разом з Президентом України Володимиром Зеленським і паном Прем'єр-міністром Денисом Шмигалем я братиму участь у конференції в Лугано з питань відновлення України. Ваш європейський шлях і відбудова країни йтимуть пліч-о-пліч, Україна вестиме вперед, величезні інвестиції прийдуть до вашої країни. Для того щоб посилити цей вплив та плекати ділову впевненість, інвестиції мають поєднатися з новою хвилею реформ. Ви визначили свій порядок денний, свою програму реформ і вже багато чого домоглися.

Боріться з корупцією – і ви поборете її. Запобігайте корупції. Від самої Революції Гідності це було і є вашим завданням. Ви створили вражаючу машину боротьби з корупцією, але тепер цей комплекс інституцій потребує справжніх зубів і людей на керівних посадах. Якнайшвидше мають бути призначені новий керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури і новий Директор Національного антикорупційного бюро України (*Оплески*). Або візьмемо ваші плани щодо реформування Конституційного Суду. Відповідно до Рекомендацій Європейської комісії щодо статусу України на членство в ЄС необхідно прийняти законодавство про процедури відбору суддів. Інституції мають ожити, щоб могли реалізувати прагнення вашого народу.

Подумаємо про надмірний вплив олігархів на економіку. На сьогодні Україна – єдина держава Східного партнерства Європейського Союзу, яка ухвалила закон, щоб розщепити кліщі олігархічної влади на економіці (*Оплески*). Тепер треба зосередитися на реалізації цього закону та врахувати належним чином усі висновки Венеційської комісії, на які ми сподіваємося. Необхідно також ухвалити закон про ЗМІ, який приведе українське законодавство у відповідність із чинними стандартами Європейського Союзу і надасть повноваження незалежному медіарегулятору.

Отже, підсумовуючи, шановні народні депутати України. Дуже багато законів ви вже прийняли, багато інституцій створили. Тепер треба правила та органи перетворити на позитивні, перспективні та тривалі зміни.

Звичайно, на реформи завжди потрібен певний час. Так працює демократія. Потрібно пильно та безперервно працювати, і ніхто не сподівається, що всі посади в нових інституціях будуть заповнені, оскільки багато ваших найкращих і найрозумніших людей мусили піти на передову і взяти до рук зброю. Але ви на правильному шляху і вже показали, що можете ухвалювати важливі закони, хоча війна триває і кожен день має надзвичайну вагу.

Ви краще за всіх знаєте, скільки ще роботи у вас попереду.

Слово «Рада» означає місце, де радяться і здобувають спільну мудрість. Я впевнена, що ваша спільна мудрість служитиме Україні, прислужуватиме їй, коли йдеться про реформи та майбутнє вашої країни.

Сьогодні я прийшла сюди з дуже зрозумілим посланням: попереду довгий шлях, але Європа на вашому боці. Крок за кроком ми йтимемо поруч з вами, минаючи лиху годину, аж поки ви не відчините дверей, що ведуть до вашого світлого майбутнього в Європейському Союзі *(Оплески)*.

Я вірю в європейське майбуття України. Причина цього проста. Вона полягає в тому, що українські люди завзяті, рішучі, пристрасні європейці. Ви маєте бажання втілити європейську мрію у вашій чудовій країні. Президент України Володимир Зеленський сказав у своїй промові, що Європа – не десь там, Європа ось тут, вона у ваших головах, у ваших думках. І коли Європа буде у ваших думках, тоді вона з'явиться в усій Україні. Вона переступить ваш поріг.

Ваша країна – ваше майбутнє. Лише ви можете здійснити його. Вам належить змінити цю країну на краще. І це буде ваша остаточна перемога – вільна, квітуча, жива, суверенна Україна, яка нарешті возз'єднається зі своєю європейською родиною!

Слава Україні!*(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Президенте. Дякую, пані президентко.

Шановні народні депутати України, шановні гості Верховної Ради України, ми ставимо собі за мету досягнення повноправного членства в Європейському Союзі. Розуміємо, що надання статусу кандидата не означає негайного приєднання до ЄС, попереду в нас непростий шлях. Але ми впевнені, Україна гідно його здолає. Цими днями слова «Україна – це Європа» прозвучали тисячу разів. Вони для нас сповнені глибинним сенсом, тому що ми сьогодні захищаємо від навали ворогів не лише Україну, ми захищаємо всю Європу, ми захищаємо демократичні цінності, право людини на свободу, звичайне право самостійно вирішувати власну долю.

В українського парламенту була мрія, щоб ще у цьому скликанні Україна отримала від ЄС чітке правове визначення: Україна – кандидат на вступ до Європейського Союзу, а також щоб до цього залу було внесено прапор Європейського Союзу. Сьогодні це стало реальністю.

Тому прошу Почесну варту Національної гвардії України внести та встановити у залі засідань Верховної Ради України прапор Європейського Союзу *(Почесна варта Національної гвардії України вносить та встановлює в залі засідань Верховної Ради України прапор Європейського Союзу. Оплески)*.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Шановні народні депутати, мені здається, пасує і за кольорами, і по сенсам, так?

Шановні колеги, давайте подякуємо Президенту України Володимирі Олександровичу Зеленському, вельмишановній пані президентці Європейської комісії Урсулі фон дер Ляєн, Прем'єр-міністру та уряду України, послам

держав – членів Європейського Союзу за участь у пленарному засіданні Верховної Ради та церемонії внесення до залу засідань прапора Європейського Союзу.

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо нашу роботу.

Почнемо з приємностей. Сьогодні день народження у народних депутатів Кабаченка Володимира Вікторовича, фракція «Батьківщина», та Юрія Юрійовича Арістова, фракція «Слуга народу» (*Оплески*). Бажаємо вам міцного здоров'я, плідної праці, якнайшвидшої перемоги України і побільше грошей, Юрію Юрійовичу, нам усім.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що сьогодні будемо працювати за таким форматом, що в нас буде час на виступи представників депутатських фракцій та груп. Тому прошу записатися на виступи з трибуни. Регламент – 3 хвилини.

Папієв Михайло Миколайович, група «Платформа за життя та мир». Хто від вас виступатиме?

Олександр Сергійович Колтунович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Заявлений вектор економічної інтеграції, безумовно, потребує структурних економічних реформ. У зв'язку з цим у нас будуть конкретні пропозиції і звернення насамперед до економічного блоку уряду і до Національного банку стосовно того, щоб сформувавши відповідне інституціональне підґрунтя для поглиблення інтеграційних процесів.

Перше. Мінекономіки має надати конкретний макроекономічний прогноз. Вони його роблять, він має бути оновлений і на середньострокову перспективу з досягненням коректних і конкретних макроекономічних параметрів. Мова має йти і про обсяги експорту та імпорту товарів, і про подолання негативного сальдо в зовнішній торгівлі, і про ВВП у розрахунку на душу населення, і про багато іншого.

Друге. Міністерство фінансів має надати нову Бюджетну декларацію. Бюджетна політика має відповідати викликам часу. З цієї точки зору саме Міністерство фінансів України в Бюджетній декларації має зазначити нові показники дохідної та видаткової частин бюджету, граничний дефіцит, яким буде державний борг, а також запозичення, що досить важливо.

Третє. Національний банк, який також має інтегрувати і згладжувати свою політику з Європейським центробанком, у монетарній політиці має також надати відповідні прогностичні параметри щодо облікової ставки, золотовалютних резервів, інших параметрів обмінного курсу, які направлені на поглиблення інтеграційних процесів в Україні.

Четверте. Врешті уряд, Кабінет Міністрів України, має надати комплексну програму технологічного відновлення економіки, тому що без економічних реформ поглиблювати і втілювати їх у життя в зовнішньоекономічній сфері вкрай важко.

П'яте. Безумовно, поступова імплементація європейських технічних регламентів і стандартів (те, про що сьогодні казав Президент) 63 відсотки – це дуже добре, але ми маємо розуміти, що для того, щоб реально їх інтегрувати в життя, має бути відповідне економічне підґрунтя, відповідні адаптивні моделі макроекономічного і монетарного характеру. Тому що коли ми беремо, наприклад, транспортний безвіз, то наші вантажі і транспортні засоби мають відповідати рівню екологічності. Якщо ми беремо сферу продуктів харчування, вони мають відповідати вимогам ветеринарного, санітарного і фітосанітарного контролю, а це теж зовсім інші фінансові економічні ресурси.

І найголовніше – без економічної потужної політики, без структурних економічних реформ ми не зможемо конкурувати на зовнішньому і внутрішньому споживчих ринках. А в рамках міжнародних інтеграційних процесів це найважливіше, тому що суб'єкти господарювання конкурують всередині країни і на зовнішніх ринках.

Тому повторюю, без нової моделі макромонетарної політики інтеграційної політики не буде. У зв'язку з цим звертаюся, щоб надали всі ці документи.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Скороход Анна Костянтинівна, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дійсно, дуже приємно стати кандидатом у члени Євросоюзу, але треба пам'ятати, що для повноправного членства нам треба дуже багато працювати і приймати дуже багато реформ, у тому числі вносити зміни до українського законодавства.

Ви знаєте, я хотіла б наголосити на неприємних речах, про які зараз не дуже люблять говорити, але вони є в нашому суспільстві, у нашій країні. Після останньої поїздки у прифронтові та фронтові місця мене просто переповнюють емоції.

По-перше, спостерігається продаж гуманітарної допомоги у прифронтових місцях. Цього ніхто не змінює, ніхто не контролює, з цим ніхто не бореться.

Європа збирає нам гуманітарку, люди жертвують, відривають від себе, а в нас вона просто продається в багатьох місцях. Це недопустимо в нинішній час.

По-друге, я думаю, що всі почули сьогодні вранішню новину про те, що Кабінет Міністрів хоче провести реформу в лісництві та зробити так, щоб повністю провести корпоратизацію лісів, а потім передати їх у приватну власність. Це недопустимо, тим паче у воюючій країні. Ми маємо розуміти, що ліси належать народу, і ми не повинні втручатися в ці питання зараз.

Далі. Ви знаєте, я спостерігала, що за тотального дефіциту палива у військових, коли вони вирішують, хто куди їде, бо не вистачає дизеля, наприклад, у місті Запоріжжі просто так їздить комунальний транспорт і поливає діряві дороги чи дерева в хащах. Скажіть, де комунікація з місцевою владою? Хто це контролює? Чому з цим ніхто нічого не робить? Такого не можна допускати у воюючій країні, бо ми втрачаємо ті речі і можливості, які могли б дати нашим воїнам ще більший поштовх до перемоги.

Тому нам конче необхідно порушувати ці питання, щоб місцева влада нормально співпрацювала з нашими військовими та нашими волонтерами. Місцева влада також має допомагати волонтерам, тому що є дуже багато питань. Наприклад, хлопці на СТО ремонтують великі вантажні автомобілі, допомагають нашим військовим, а коли їм конче необхідно відремонтувати щось у комендантський час, ніхто не допомагає.

Шановні колеги, від цього залежить наша перемога, і нам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анно Костянтинівно.

Кісільов, група «Відновлення України». Будь ласка.

Хто виступатиме? Єфімов, група «Відновлення України». Будь ласка.

ЄФІМОВ М.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 48, Донецька область, самовисуванець).* Шановний пане Голово, дорогі колеги! За останній тиждень відбулося багато проривних подій. Нам сказали однозначно так майбутньому членству в Європейському Союзі, запущено транспортний безвіз, запрацював комерційний експорт електроенергії до країн ЄС, додому повернулися 144 наші герої – українські захисники.

Разом з тим ворог не припинив терору, він продовжив атакувати мирну країну, наше цивільне населення. Ми, парламент воюючої країни, ані на мить не зупинимо бій за правду і справедливість.

Депутатська група «Відновлення України» переконана, що ключ до успіху нашої боротьби – це єдність та взаємопідтримка. Учора у світі відзначався Міжнародний день парламентаризму. Верховна Рада України вже не вперше за час незалежності у критичні для країни моменти показує справедливість та мудрість. Незважаючи на поділ на фракції та групи, немає клінчу влади до опозиції, ми – єдина політична команда із назвою «Україна». Це і є вияв справжнього патріотизму.

Панове, я щиро вірю в потенціал цієї Верховної Ради. Ми не лише маємо гасити пожежу на всіх фронтах, але й рухати країну шляхом реформ. До нового року в нас є домашнє завдання, щоб підкріпити статус кандидата в члени ЄС реальними кроками, сім озвучених напрямів у сферах антикорупційної політики, судової реформи, питання національних меншин, закону про медіа.

Депутатська група «Відновлення України» наголошує, що українська влада і наші європейські партнери можуть розраховувати на нашу повну віддачу цьому процесу. Разом з тим з надією очікуємо на презентацію нового українського «плану Маршалла», що відбудеться днями у Швейцарії. Як ми будемо відбудовувати Україну після війни, що саме буде трансформовано та змінено – відповіді мають бути вже зараз. Пропонуємо також зробити офіційну презентацію цієї концептуальної та основоположної програми на наступних засіданнях Верховної Ради.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вячеслав Рубльов, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

РУБЛЬОВ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 20, Волинська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановний пане Президенте! Реформи завжди потрібні для того, щоб країна розвивалася і просувалася, але, на жаль, у воєнний час є такі реформи, які можуть зашкодити просуванню і розвитку нашої країни.

Ми з колегами народними депутатами знаємо, що сьогодні таку реформу хочуть запровадити в лісовій галузі. Під час війни ця реформа може і зруйнувати галузь, і ми втратимо економіку країни, тому що ще у 2021 році існуючі державні лісгосподарські підприємства досягли найкращих показників у галузі за 30 років, сплатили рекордні 8,9 мільярда податків до бюджетів усіх рівнів. За підсумками п'яти місяців цього року, уже під час війни, обсяг реалізованої лісгоспами продукції збільшився з 7,3 мільярда до 8,5 мільярда. Відповідно це свідчить про ефективність роботи.

Ми знаємо, що у воєнний час лісгоспи надають допомогу військам, прикордонникам, які укріплюють наші кордони, а найголовніше, лісівники також воюють поряд з військовими на тих напрямках, де потрібно.

Сьогодні Кабінет Міністрів хоче утворити єдину національну компанію, яка призведе до того, що буде централізація всіх податків.

У минулому році ми провели реформу децентралізації, яка була необхідна і найуспішніша в нашій країні. Якщо ми заберемо ці податки з місцевих громад, то втратимо здобутки, які були. На сьогодні бюджети більшої частини громад Прикарпаття, Карпат, Волині, Полісся базуються на тому, що отримують від підприємств необхідні кошти.

Я хочу сказати, що ми не дозволимо зруйнувати лісову галузь. Ми віримо в те, що Кабінет Міністрів не прийме такого рішення і на наше звернення як депутатів зреагують і Президент, і Кабінет Міністрів.

Передаю слово Ользі Василевській-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні друзі! Ми з обуренням дізналися про плани Кабінету Міністрів утворити єдине унітарне комерційне підприємство замість юридичних осіб – лісгоспів. Окрім просто рекордних платежів до державного бюджету, які надходять останніми роками, а також допомоги армії та населенню в розселенні, в евакуації тощо, ці підприємства виконують ще й велику соціальну функцію.

Постанова, яку сьогодні має ухвалити уряд, прямо суперечить Державній стратегії управління лісами України до 2035 року, де чітко виписано, що ці підприємства – окремі юридичні особи без права подальшої приватизації. Ми вже маємо руйнівний досвід «Конярства України», збиткового підприємства, яке йде на приватизацію, «Укрспирту». Ми не маємо наступати на одні й ті ж граблі. Я застерігаю Кабінет Міністрів від такого недалекоглядного і руйнівного рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна, фракція «Голос».

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сьогодні перед нами, перед усією країною стоїть дуже складне завдання: з одного боку, нам треба воювати, з іншого боку, треба будувати. І ці два процеси треба робити паралельно, не зупиняючись.

Для того щоб воювати, нам потрібна важка зброя, яку ми просимо і закликаємо вас також просити у всіх міжнародних партнерів, щоб перемагати на землі, перемагати в повітрі і перемагати на морі, щоб нарешті розблокувати наші порти і нагодувати не лише Африку й Азію, а й багато інших країн.

Але основне наше завдання – в тилу, щоб людям, які втратили житло, які вимушені тимчасово переїхати на інші території, надати житло, нормальні умови існування і тепло, школи і роботу. Це чотири основні блоки, на яких повинні зосередитися Кабінет Міністрів і всі ми разом.

На жаль, на даний момент ми не бачимо жодної програми, де говорилося б про те, як ми збираємося повертати 6 мільйонів людей, які виїхали за кордон. Жодних соціальних програм, жодних програм повернення. На сьогодні ми не розуміємо, чи будуть відкриватися школи 1 вересня. Міністерство освіти і науки

не може чітко сказати, чи зможуть повернутися діти в школи і чи треба мамам з дітьми приїжджати з-за кордону, чи знову віддавати їх у школи за кордоном.

На даний момент у нас між першим і другим читаннями чомусь застряв законопроект [№ 7198](#) про збитки за пошкоджене майно. Він ніяк не може дійти до залу в другому читанні, хоча багато людей у Київській, Чернігівській, Сумській областях повернулися до своїх громад, де фактично знищено їх житло, але вони навіть не розуміють, що робити, як обраховувати збитки, завдані Російською Федерацією.

Ми тягнемо з прийняттям цього законопроекту, не рахуємо збитків, громадяни не можуть зрозуміти, як це зробити, а також ми втрачаємо шанс задокументувати ці збитки і потім отримати їх як репарації від Російської Федерації.

Отже, колеги, ми закликаємо виконавчу владу, а також усіх нас зосередитися на чотирьох основних пунктах: по-перше, житло для громадян, по-друге, тепло, по-третє, школи і соціальна інфраструктура, по-четверте, робота. Люди втрачають роботу, втрачають зарплату, відповідно економіка зупиняється і зупиняється можливість сплачувати як комунальні, так і інші платежі нашими громадянами.

Тому, будь ласка, давайте все-таки зосередимося...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність». Чи хто виступатиме?

Іванна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ані на мить не припиняються російські звірства, і зараз, у ці хвилини, триває рятувальна операція в Білгороді-Дністровському на Одещині, рятувальники дістають із-під завалів жертв чергової атаки російської ракети.

Ми бачимо, що це ціна нашого вибору за свободу, за незалежність і за демократію. Не маючи успіху на полі бою, російські війська намагаються тероризувати нас і залякати цим терором.

Але хочу відповісти на це словами автора першої у світі Конституції Пилипа Орлика: «Хоч би які великі були московські насильства, вони не дають москалям жодного законного права на Україну». Цим словам, колеги, 300 років, а не кілька місяців. Саме стільки триває наша боротьба з Москвою. Це не просто боротьба двох народів, а боротьба цивілізацій, боротьба між добром і злом, тому від нас з вами, від нашої мобілізації, від наших спільних зусиль і спільної боротьби залежить, чи ми виживемо і чи зможемо реалізувати ту мрію, до якої вже так наблизилися.

Тому ми як «Європейська солідарність», доклавшись як державники не лише протягом 115 днів, а й попередні вісім років до отримання історичного рішення Європейської ради про надання нам статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу, звертаємося до вас, колеги. Ми не можемо мати іншого шляху, окрім як запроваджувати якісно, негайно і швидко євроінтеграційні реформи. Страшні втрати, яких ми зазнаємо, накладають на нас колосальну відповідальність, бо на фронті зараз гинуть кращі чоловіки і жінки, позиція яких допомагала нам рухати країну до змін. Ми маємо спільно потроїти наші зусилля і ця робота має початися вже зараз.

Щойно ми чули, як пані Урсула, президентка Європейської комісії, нагадала нам про це. Давайте не вдавати, що ми чогось не розуміємо, бо ми маємо зараз, негайно призначити нових незалежних очільників і САП, і НАБУ. Ми маємо продовжити антикорупційні реформи, маємо врахувати висновки Венеційської комісії для реалізації окремих законів, маємо враховувати думку опозиції, будувати сильні незалежні інституції і забезпечувати баланс влади. Лише так ми переможемо і зможемо закінчити те, що почали під час Революції Гідності 2014 року, і забезпечити вступ України і до Європейського Союзу, і до НАТО.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Власенко, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово, шановні колеги! 128 днів в Україні триває війна, 128 днів українці платять найвищу ціну за кандидатство на вступ до Європейського Союзу. Українці віддають власні життя, захищаючи європейський вибір, захищаючи європейський континент, роблять це самовіддано, роблять це звитязно, роблять це кожного дня, кожної години, кожної секунди.

Україна стала кандидатом на вступ до Європейського Союзу. Ми маємо домашнє завдання, перший пункт якого записаний у Рекомендаціях Європейської комісії щодо надання Україні статусу кандидата в члени ЄС, і про це згадала сьогодні пані Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн, – це боротьба з корупцією. Натомість, що нам пропонують? Нам пропонують не боротися з корупцією. Нам пропонують абсолютно інші речі.

Сьогодні колеги з монобільшості говорили про приватизацію лісів, яку нам пропонують для того, щоб не боротися з корупцією. У нас є друга абсолютно жахлива оборудка – це 264 мільярди гривень для НАК «Нафтогаз України», які пропонують просто в корупційний спосіб провести через цю компанію. До речі, замість того щоб розбиратися з тими боргами, які є в «Нафтогазі», які були створені корупційним шляхом за період цієї влади, нам пропонують їх просто списати.

Що таке 264 мільярди гривень? Це вісім крейсерів типу крейсера «Москва», це 55 літаків F-16, це 50 батарей «Залізний купол», це 900 танків М1 «Абрамс», це 1500 байрактарів, це 32 тисячі джавелінів. Замість того щоб придбати все це, нам пропонують абсолютно некоректну, абсолютно комерційну, абсолютно корупційну оборудку.

В Україні достатньо власного газу. На жаль, з України виїхали близько 7 мільйонів людей. На жаль, в Україні частина промисловості на сьогодні знаходиться на окупованих територіях. Тому абсолютно очевидно, що власного газу достатньо для забезпечення і населення, і промисловості, і газової незалежності України. На жаль, нам пропонують абсолютно інші речі.

До речі, у чому я не погоджуюся з пані Президентом Європейської комісії: європейський шлях України почався не у 2014 році. Європейський шлях України почався з Майдану 2004 року. Тоді люди вийшли за європейські цінності. Так, тоді була перерва на темні часи Януковича. Але європейський шлях України почався з 2004 року. Тому давайте не перетворювати через корупцію, через усе інше на країну, яка є кандидатом на вступ до Європейського Союзу з 1999 року і, на жаль, так і не стала членом Європейського Союзу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Сьогодні з цієї високої трибуни слід ще раз зазначити, що Україна бореться за свій ціннісний вибір, бореться за те, щоб бути в сім'ї вольній, новій, у родині демократичних європейських держав. Сьогодні від того, що нарешті в залі Верховної Ради України поряд з синьо-жовтим українським стягом замайорів стяг Європейського Союзу, однозначно перехоплює дух кожного. Але за цей важливий історичний момент хочеться подякувати всім українцям, насамперед захисникам і захисницям, тим людям, які вже понад вісім років і понад 128 днів широкомасштабної війни віддають найдорожче – своє життя, ризикують своїм найголовнішим – серцем, у якому є любов до цієї проєвропейської України.

Ми дякуємо воїнам славнозвісної королівської 24 бригади. Ми дякуємо воїнам 63 бригади, 80 бригади. Ми також дякуємо і бійцям 103 окремої бригади Сил територіальної оборони, які поїхали на фронт і мужньо захищають цей проєвропейський вибір. Низький уклін нашим захисникам і захисницям, усім українцям, які доклали зусилля, щоб ми отримали цей важливий статус кандидата до родини держав Європейського Союзу.

Звичайно, перед нами ще багато завдань, і після енергетичного безвізу, після транспортного безвізу нас чекають митний безвіз, промисловий безвіз та ще багато кроків. Однак сьогодні, звертаючись до уряду, хочеться сказати, що точно не на часі робити корпоратизацію, приватизацію лісів. Увесь зал

однозначно проти, щоб у військовий час так абсолютно неопублічно змінювати управління в лісовій галузі.

Ми закликаємо уряд усе-таки не змінювати керівництва, не змінювати управління лісовою галуззю у воєнний час. Ми однозначно готуємо звернення до Кабінету Міністрів, до Президента України, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надійшла заява від фракції «Слуга народу» і групи «Партія «За майбутнє» з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Олексій Мовчан. Будь ласка.

МОВЧАН О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дорогі українці! 27 червня російська терористична федерація здійснила черговий акт насилля над цивільним об'єктом – торговельним центром «Амстор» у моєму рідному мирному Кременчуці. Вони випустили 12-метрову балістичну ракету із 900 кілограмами вибухівки по магазинах «Сільпо», «Comfy», «Будинку іграшок», аптеці «Доброго дня», магазинах парфумерії, одягу та зоомагазину.

Кременчужани мали традицію ходити в «Амстор» з дітьми, купувати подарунки до Нового року, до дня народження. Для них це спогади дитинства і мрії про майбутнє. Рашисти вмить усе це знищили. Родини втратили своїх дітей, рідних і близьких. Їх більше немає, їх знищили 12-метровою балістичною ракетою, мирних цивільних людей, які просто жили, спалили заживо.

Сьогодні «Амстор» у Кременчуці став відомим на весь світ, але занадто дорогою ціною: понад 20 підтверджених загиблих, понад 30 зниклих безвісти, понад 60 поранених і 25 госпіталізованих. Роботи з пошуку жертв ще тривають.

У ці дні, поки відбувається розбір завалів знищеного «Амстору», над Кременчуком нависає туман жаху та надії. Жаху – від того, що багато хто не зміг у той страшний день додзвонитися до мами, тата чи коханої людини, яких, може, відпустив вранці на роботу чи за кормом для домашніх улюбленців. Надії – бо багато хто вірить до останнього, що їх рідні все ще живі. На жаль, багато загиблих можна ідентифікувати лише за допомогою ДНК-тесту, взятого із решток тіл. В «Амсторі» було пекло на землі, там плавилися метал та скло.

Після цієї страшної трагедії і того, що я бачив на місці подій і в очах родичів загиблих, Росію недостатньо визнати державою-терористом. Світ мав це зробити до 24 лютого, до 27 червня, коли вони влучили у торговельний центр «Амстор», і до сьогодні, коли вони обстріляли мирні будинки в Одеській області. Зараз світ має стратити терориста, інакше наступні балістичні ракети, які запускатиме країна-терорист, будуть по *Pentagon Mall* або по *Galleries Lafayette* в Парижі.

Ми цього ніколи не пробачимо і не забудемо.

Прошу хвилиною мовчання вшанувати пам'ять усіх, хто загинув у день страшного теракту в Кременчуці, хто загинув сьогодні вночі в Одеській області і хто загинув за Україну в цій страшній війні.

(Хвилина мовчання).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, перед тим, як перейти до розгляду питань порядку денного, послухайте оголошення. Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата Україна Яковенка Євгена Геннадійовича до складу депутатської групи «Відродження України».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України пропоную провести сигнальне голосування для прогнозування результатів голосувань питань порядку денного. Прошу народних депутатів підготуватися, взяти участь у сигнальному голосуванні і натиснути на зелену кнопку «За». Я нагадую, що необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» і утримувати ці дві кнопки одночасно до кінця голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу підготуватися до сигнального голосування. Займіть свої місця. Проводиться сигнальне голосування. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Перелік питань був попередньо узгоджений Погоджувальною радою і наданий вам, тому почнемо з першого питання.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця і давайте утримувати тишу в залі, щоб усіх було нормально чути, щоб усе, за що ми голосуємо, було зрозуміло і ви приймали рішення відповідно до свого волевиявлення.

Шановні колеги, прошу ще раз запросити всіх народних депутатів до залу. Розпочинаємо працювати за порядком денним.

Шановні колеги, ми погодилися, що починаємо з тих питань, які практично не потребують обговорення або потребують комплексного обговорення. Тому, шановні колеги, починаємо з проекту постанови [№ 7503](#). Ми домовилися розглянути його без обговорення, але нам треба провести низку голосувань.

Тому я оголошую розгляд проекту Постанови «Про здійснення начальниками Кремінської і Рубіжанської міських військових адміністрацій Северодонецького району Луганської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (№ 7503).

Ставлю на голосування пропозицію включити це питання до порядку денного. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про здійснення начальниками Кремінської і Рубіжанської міських військових адміністрацій Северодонецького району Луганської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 7503](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, далі в нас іде низка євроінтеграційних законопроектів. Ми домовлялися, що обговорюємо лише два з них, решту голосуємо без обговорення. І то ми домовлялися, що перший обговорюємо, щодо другого даємо просто можливість виступити авторам, які бажають, а далі голосуємо без обговорення.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності» ([№ 6464](#)) та альтернативного проекту [№ 6464-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова першого заступника міністра економіки України Кудіна Дениса Ігоровича. Будь ласка, Денисе Ігоровичу. Просили виступити чи ні?

Шановні колеги, ви не будете проти, якщо зараз відбудуться лише виступи: два – за, два – проти, без виступу ініціатора внесення проекту?

Дякую вам за такий найзрозуміліший виступ. Сідайте, будь ласка.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).
Прошу передати слово Кубіву Степану Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів. Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Дійсно, сьогодні реально бачити у порядку денному і приймати рішення, які наближають законодавство України до стандартів законодавства Європейського Союзу. Це дуже важливий історичний крок. Це перше.

Друге. Коли мова йде про законодавство у сфері інтелектуальної власності, ми бачимо збалансований, чіткий і прозорий механізм захисту прав на інтелектуальну власність, а це ознака високого рівня розвитку держави, права і людини.

Разом з тим у період воєнного стану приймати такі рішення особливо непросто, реально складно, але це необхідний процес, який ми повинні здійснювати.

Третє. Обидва законопроекти, і урядовий, і альтернативний, однаковою мірою потрібні для нашого руху в напрямі європейської інтеграції. І оскільки ми хочемо імплементувати п'ять важливих статей Угоди про асоціацію, з точки зору комплексності підходу законопроект № 6464 є кращим, він був підтриманий на засіданні комітету.

Водночас до другого читання доцільно взяти до уваги зауваження Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу щодо необхідності повного врахування положень статті 242 Угоди про асоціацію, а також врахувати зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Загалом фракція політичної партії «Європейська солідарність» підтримуватиме прийняття даного законопроекту за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Папієва Михайла Миколайовича, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово, шановні народні депутати України! Сьогодні відбулася історична подія в залі

засідань Верховної Ради України, а саме внесення прапора Європейського Союзу. Законодавчі акти, які ми розглядаємо, у тому числі й поточний законопроект, якраз і є зобов'язаннями України щодо імплементації законодавства України до європейського законодавства.

Сьогодні і Президентом України, і нашою високою гостею пані Президенткою Європейської комісії було чітко й зрозуміло зазначено, що будуть вноситися законопроекти, які не всім подобатимуться і які нам все одно необхідно приймати для того, щоб наші кроки до європейської спільноти були більш рішучими. Саме тому наша депутатська група голосуватиме за цей законопроект у першому читанні і подаватиме свої пропозиції до другого читання.

Пане Голово, я звертаюся до вас. Зараз відбувається якась незрозуміла епопея з дипломатичними паспортами народних депутатів України. Я дуже просив би вас, пане Голово, направити міністру закордонних справ роз'яснення регламентного комітету від 4 жовтня 2017 року щодо Закону «Про статус народного депутата України» і використання народними депутатами дипломатичних паспортів. Це було роз'яснення за зверненням народного депутата Власенка. І щоб міністр закордонних справ знав, що законодавство України вище за якісь забаганки чиновників.

Я дуже просив би вас чітко і зрозуміло поставити на місце, щоб зрозуміли, що Кабінет Міністрів підзвітний Верховній Раді України, а не Верховна Рада України підзвітна і підконтрольна Міністерству закордонних справ. Я дуже просив би, щоб ці європейські норми вони чітко усвідомили, а якщо ні, щоб ви їм якось доступно ці питання роз'яснили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович Власенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Ми обговорюємо зараз, по суті, два законопроекти – № 6464 і [№ 5552](#) з усіма альтернативними.

Шановні колеги, дійсно, сьогодні ми внесли до цього залу прапор Європейського Союзу, зафіксувавши, що Україна отримала статус кандидата на членство в Європейському Союзі. Дійсно, ми маємо домашнє завдання і повинні його виконати якнайшвидше, щоб не повторити долі країн, які з кінця 90-х років минулого століття кандидують до складу Європейського Союзу, так і не зумівши стати повноцінними членами Європейського Союзу. Для цього ми повинні якісно виконувати наше домашнє завдання. Для цього ми не повинні породжувати і плодити корупцію, а навпаки, боротися з корупцією, як про це зазначено в Рекомендаціях Європейської комісії щодо статусу України на членство в ЄС, а також як про це сьогодні говорила Президент Європейської комісії пані Урсула фон дер Ляєн.

На жаль, запропоновані законопроекти № 6464 і № 6464-1 не відповідають вимогам ані Угоди про асоціацію, про що говорили колеги (стаття 242), ані низці європейських директив. Ми вважаємо, що і на перше читання необхідно вносити

законопроекти, які повністю відповідають вимогам законодавства Європейського Союзу.

Що стосується проекту № 5552 та альтернативних до нього проектів, то ми підтримали б законопроект нашої колеги пані віце-спікерки парламенту Олени Кондратюк, який, на наш погляд, за всієї поваги до інших авторів, значно краще, більш повно, більш чітко відображає і регулює ситуації з авторським правом і точно не порушує провідних європейських директив.

Звичайно, я закликав би вас підтримати проект [№ 5552-3](#), але розумію, що настрої інший, а за таких умов під час голосування за прийняття проекту в першому читанні «Батьківщина» утримається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Клименко Юлії Леонідівні, фракція політичної партії «Голос».

КЛИМЕНКО Ю.Л. Дякую, що ввімкнули мікрофон.

Я хотіла б сказати, що до законопроекту № 6464 є альтернативний законопроект № 6464-1. Власне кажучи, і ми, і весь бізнес в Україні підтримуємо проект [№ 6464-1](#), а не основний законопроект, який запропонований зараз у залі для голосування.

Закликаємо вас усе-таки найкращі частини з альтернативного законопроекту перенести між першим і другим читаннями до основного законопроекту № 6464, щоб він, дійсно, відповідав директивам, тому що він ще далеко від євроінтеграції і від директив Євросоюзу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення. Займіть свої місця.

Шановні колеги, прапор, який ми встановили в залі Верховної Ради, не просто велика радість і забаганка, це велика відповідальність кожного з нас. На кожному засіданні ми будемо голосувати за відповідні євроінтеграційні законопроекти, тому я прошу з максимальною відповідальністю поставитися до цих голосувань.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності» ([№ 6464](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Це перший євроінтеграційний законопроект, прийнятий за основу після встановлення прапора Європейського Союзу. Вітаю, колеги!

Наступне питання – проект Закону «Про авторське право і суміжні права» (№ 5552) та низка альтернативних законопроектів [№ 5552-1](#), [№ 5552-2](#), [№ 5552-3](#), [№ 5552-4](#).

Ми домовилися, що не будемо обговорювати, але автори наполягають на виступах, так? Добре, тоді виступлять лише ті автори, які бажають, і переходимо до голосування.

Перший законопроект. Слово надається народній депутатці України Буймістер Людмилі Анатоліївні. Будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Сьогодні наше засідання розпочалося з приємної, але водночас сумної події. Ми, дійсно, отримали статус кандидата на вступ до Європейського Союзу, але нам довелося заплатити дуже високу ціну за цей статус. Наші захисники та захисниці та весь народ України платять за це своїми життями, тому наш обов'язок – приймати закони, які наближають наше повноцінне членство в Європейському Союзі, і щоб це були не просто назви законів, а по суті, як сказав Президент України сьогодні в цьому залі, а закони, які позитивно впливали б на розвиток української економіки та українського суспільства.

Я дуже часто чула від наших партнерів на Заході, що Україна протягом 30 років була країною-піратом, не захищала авторських прав і не мала за пріоритет для себе захист талантів, а ми дуже талановита нація.

Сьогодні ми повинні це змінити і підтримати за основу цей законопроект. Але це ще не кінець. На нас чекає ще дуже велика робота, щоб узгодити всі положення законопроекту № 5552 із законодавством Європейського Союзу, щоб вони, дійсно, працювали. Ми готові виконати цю роботу якнайшвидше, не в турборежимі, а в якісному режимі співпраці між усіма гілками влади.

Тож є домовленість, що комітет разом з Міністерством економіки допрацює до другого читання всі поправки, і ми проведемо, дійсно, якісну реформу, на яку заслуговує Україна, на яку заслуговують усі, хто в Україні щось створює – чи культурний продукт, чи інші винаходи.

Дуже дякую і прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова щодо законопроекту № 5552-1 запрошується Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Я представляю від імені великої кількості народних депутатів України альтернативний проект Закону «Про авторське право і суміжні права» ([№ 5552-1](#)).

У чому його відмінність від інших законопроектів? По-перше, до його розробки було залучено велику кількість народних депутатів України, які безпосередньо працювали над його положеннями. По-друге, було залучено велику кількість вчених, які адаптували даний законодавчий акт до директив Європейського Союзу. По-третє, він не руйнує існуючої системи права інтелектуальної власності, а лише доповнює її. Він не втручається в процес ліквідації державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав». Він не пропонує приєднати державну організацію до національного органу інтелектуальної власності. Він вибудовує нову систему відповідно до тих рішень, які вже були прийняті в цьому залі, і до єдиної політики інтелектуальної власності. Тому я дуже вдячний комітету, що саме цей законопроект був рекомендований для прийняття в залі.

Шановні колеги, це дуже важливе рішення, яке ми приймемо разом, тому що інтелектуальна власність – це та частина, на яку особливо прискіпливу увагу звертатиме увесь Європейський Союз, і це та частина законодавства, яка потребує максимальної адаптації до *acquis communautaire*. Тому я прошу і закликаю вас підтримати позицію великої кількості народних депутатів, які розробляли і підписали проект цього законодавчого акта.

Дякую, колеги, і сподіваюся на підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Олено Костівно, будь ласка. Який номер вашого законопроекту? Він наступний після проекту В'ятровича. Добре. Будь ласка.

СТЕФАНЧУК Р.О. Я перепрошую, тоді має виступати В'ятрович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимире Михайловичу, ви автор проекту № 5552-2, так?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Доброго ранку, шановні колеги! У дні широкомасштабної російської агресії наш парламент врешті повернувся до питань захисту української культури. У цьому залі нещодавно ухвалено дуже важливі законопроекти, спрямовані на захист української музики, української книги. Сподіваюся, що вже незабаром Президент їх підпише.

Український культурний продукт створюють, розвивають та просувають національні автори, виконавці, фахівці різних креативних індустрій. У цьому

світі вже усталено, що фінансові моделі та гарантії інтересів творців забезпечуються передусім через інститут авторського права. Але, на жаль, так досі не було в Україні. Знаю це і як народний депутат, і як автор на власному досвіді.

У советські часи українські автори були позбавлені можливості самостійно управляти своїми авторськими правами і системи авторського права не існувало. На жаль, ми лише щойно починаємо створювати її уже після проголошення незалежності в 1991 році.

Якщо йдеться конкретно про законопроекти, які ми сьогодні розглядаємо, то вони створять повагу та економічні стимули для праці українських творців, а також гарантії захисту їх прав. Автори, виконавці та інші законні правовласники отримають нарешті гарантоване право на справедливу винагороду.

Що стосується саме мого законопроекту [№ 5552-2](#) як альтернативного, чим він відрізняється від того, який підтримав комітет? Я вважаю, що він більш функціональний для підготовки до другого читання, ніж той, який підтримав комітет, оскільки вже містить зміни до всіх профільних законів у сфері інтелектуальної власності, тобто дає змогу швидко й ефективно розв'язувати базові проблеми у сфері інтелектуальної власності в Україні.

Реформа у сфері інтелектуальної власності – важливий елемент нашої інтеграції в ЄС, про це сьогодні вже говорилося, тому дуже добре, що ми сьогодні ухвалюємо цей законопроект. Але необхідно також пам'ятати про важливі європейські цінності, такі як свобода слова. Тому повернення в ефір телеканалів «Еспресо», «Прямий» і «5 канал» – це не просто припинення бруталного беззаконня, яке досі панує в Україні. Це той крок, який скоротить наш шлях від кандидатства до членства в ЄС, який врешті-решт пришвидшить наше повернення до Європи, повернення додому.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Будь ласка, Олено Костівно.

КОНДРАТЮК О.К., *заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Шановні колеги, доброго ранку! Знаєте, дійсно, парадоксальна ситуація, оскільки в Україні стільки талановитих людей, які досі не мають справедливої винагороди. Ми повинні констатувати цей факт і подякувати абсолютно всім творчим людям, співакам, акторам. Причому це ж не лише ті, які займаються масовим шоу-бізнесом. Це дуже багато творчих колективів, які стали на захист України. Мало того, вони всі об'єдналися в протидію російській агресії і російським нарративам, які були завжди тут, в Україні, і розсіювалися.

Сфера інтелектуальної власності – одна з тих, яка потребує абсолютного регулювання і захисту. Мені дуже приємно, що в минулому скликанні ми прийняли базовий закон про ефективне управління – організації колективного управління і захисту прав авторів.

Ми сьогодні дуже багато говоримо про європейські цінності, про європейські директиви. Нам треба привести абсолютно все законодавство до єдиного цілого. Воно мало б узгоджуватися не лише із законами і всіма законодавчими нормами, а також важливо, як буде управлятися далі ця сфера. Тобто дуже багато залежатиме від Міністерства економіки, хто координуватиме ці дії. Тому що, я ще раз хочу повторити, справедлива винагорода, якої вимагають абсолютно всі творчі люди, повинна бути здійснена в Україні.

Я хотіла б подякувати також тим авторам, які доєдналися до розробки нашого альтернативного законопроекту, зокрема Марії Іоновій. Ми з нею здійснили багато напрацювань і дуже хотіли б, щоб була створена робоча група при профільному комітеті. Ми підтримуємо пропозицію прийняти сьогодні за основу законопроект, щоб рухатися далі, і вимагаємо, щоб робоча група працювала дуже прозоро.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Міністерства економіки Кудін Денис Ігорович. Будь ласка.

КУДІН Д.І., міністр економіки України. Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Уряд розробив альтернативний законопроект до проекту, який зараз розглядається. Це фактично перегляд і осучаснення положень Закону «Про авторське право і суміжні права». На сьогодні ключовий виклик – це цифрова економіка і посилення її розвитку. Відповідно більшість положень цього законопроекту спрямовані саме на те, щоб Україна посилювала охорону авторських прав у сфері цифрової економіки.

Основні положення, про які йдеться в цьому законопроекті.

Перше. Спрощення для правовласників процедури вилучення нелегального контенту на веб-сайтах і поширення цієї продукції на всі об'єкти авторського права і суміжних прав.

Друге. Автоматичне набуття роботодавцями і замовниками прав на комп'ютерні програми і бази даних, створені як службові твори або в рамках виконання договорів замовлення. Це дуже важливо для українських ІТ-компаній.

Третє. Запровадження спеціального режиму охорони неоригінальних баз даних, у тому числі й створених за допомогою штучного інтелекту, традиційних виражень культури.

Четверте. Врегулювання специфічних випадків реалізації авторського права для ефективної комерціалізації творчого продукту.

П'яте. Забезпечення довготривалої комерційної цінності музичних записів через збільшення строку дії суміжних прав виконавців з 50 до 70 років.

І, нарешті, врегулювання порядку укладення поширених в Інтернеті ліцензійних договорів на основі публічної пропозиції.

У будь-якому випадку пропонуємо прийняти проект за основу з подальшим доопрацюванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення законопроектів. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, я все-таки просив би, щоб ми не розпорошували голосів по євроінтеграційних законопроектах, і давайте проголосуємо так, щоб підтримати напрям європейської інтеграції.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про авторське право і суміжні права» ([№ 5552-1](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, за підтримку.

Наступне питання ми домовилися голосувати без обговорення, тому прошу не розходитися.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» ([№ 6244](#)) за основу. Це ще один євроінтеграційний законопроект.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступне питання – проект Закону «Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів» ([№ 5616](#)). Це також єврозаконопроект. Я пропоную, як ми домовилися, голосувати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про особливості правової охорони географічних зазначень для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів, захист прав та застосування схем якості, включаючи традиційні гарантовані особливості для сільськогосподарської продукції та харчових продуктів» ([№ 5616](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про водовідведення стічних вод населених пунктів» ([№ 6478](#)). Це також євроінтеграційний законопроект і теж голосуємо без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти за основу проект Закону «Про водовідведення стічних вод населених пунктів» ([№ 6478](#)).

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовилися без обговорення проголосувати за низку законопроектів щодо ратифікацій.

Тому ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про ратифікацію Протоколу про право, що застосовується до зобов'язань про утримання» ([№ 0127](#)) за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Європейської конвенції про скасування легалізації документів, складених дипломатичними агентами чи консульськими посадовими особами» ([№ 0130](#)). Ми домовилися прийняти його без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про ратифікацію Європейської конвенції про скасування легалізації документів, складених дипломатичними агентами чи консульськими посадовими особами» ([№ 0130](#)) за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Туніської Республіки про співробітництво та взаємну допомогу в митних справах» ([№ 0131](#)). Ми домовилися також прийняти рішення без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Туніської Республіки про співробітництво та взаємну допомогу в митних справах» ([№ 0131](#)) за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про ратифікацію Конвенції про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або комерційних справах» ([№ 0132](#)). Ми теж домовилися прийняти рішення без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про ратифікацію Конвенції про визнання та виконання іноземних судових рішень у цивільних або комерційних справах» ([№ 0132](#)) за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо здійснення судочинства в умовах воєнного стану» ([№ 7404](#)). Ми теж домовилися прийняти за основу без обговорення. Правильно?

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію включити це питання до порядку денного. Прошу голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо здійснення судочинства в умовах воєнного стану» (№ 7404) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є ще пропозиція скоротити наполовину строки подачі поправок до другого читання.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію скоротити наполовину строки подання пропозицій і поправок до прийнятого щойно законопроект [№ 7404](#) та підготовки його до другого читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Дякую.

Ідемо далі. Проект Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України про посилення гнучкості місцевих бюджетів та підвищення оперативності прийняття рішень» ([№ 7426](#)). Ми також домовлялися прийняти рішення без обговорення.

Спочатку ставлю на голосування пропозицію включити проект № 7426 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо посилення гнучкості місцевих бюджетів та підвищення оперативності прийняття рішень» (№ 7426) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроект № 7426. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7310](#)). Друге читання. Цей законопроект будемо розглядати з обговоренням.

Ми домовлялися, що надамо слово... Зараз, секунду, у мене ходи записані.

Сергій Володимирович Власенко, 3 хвилини. Будь ласка. Після цього переходимо до голосування за цей законопроект. Прошу народних депутатів не розходитися.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, насправді ідеологія законопроекту правильна: під час війни треба запроваджувати спрощені механізми встановлення фактів смерті і народження.

Це абсолютно правильний законопроект, комітет правильно його доопрацював у цій частині, правильно, що застосував спеціальну процедуру. Але єдина проблема полягає в тому, що не можна поширювати це правило на всю територію України, як це пропонується законопроектом. Тому що ситуація відрізняється: встановлювати факт народження або смерті в окупованому Херсоні, на території Донецької, Луганської областей, на території інших областей або в Чернігівській області під час окупації – це одна процедура, а встановлення факту народження і смерті в місті Львові – це абсолютно інша процедура.

Навколо цього законопроекту ходило багато міфів, і принаймні це висвітлила дискусія в профільному комітеті. Деякі колеги не зовсім знайомі з нинішніми процедурами. Тобто сьогодні для того, щоб встановити факт народження і смерті в Україні, вам не треба нікуди їхати. Якщо у вас дитина народилася десь, ви можете це зробити в іншому місці в Україні. У нас у цьому плані працюють органи реєстрації цивільного стану за принципом, по суті, екстериторіальності. Тобто ви це можете зробити будь-де. Єдине питання – це перелік документів, які ви повинні подати.

Тому я ще раз кажу, лише для тих, хто переїхав з окупованих територій, для тих, хто переїхав з тих територій, де проводяться бойові дії, а відповідно не працюють органи реєстрації цивільного стану, там треба створювати спеціальні процедури. До чого тут абсолютно мирний Ужгород? До чого тут абсолютно мирний Львів? Так, я розумію, що прилітає всюди, мені колеги говорили на засіданні комітету, але це питання не про те, куди прилітає. Це питання про те, що там, де реально працюють державні українські інституції, де в повному обсязі відновлений по суті суверенітет Української держави, не треба створювати спрощених процедур, навпаки, там треба працювати за нормальними стандартними процедурами, з тим немає жодних проблем. А там, де є окуповані території, або там, де зруйновано можливість для органів державної влади встановлювати такі факти, потрібно створювати спеціальні процедури.

Тому, шановні колеги, я не закликаю голосувати проти цього законопроекту або підтримати його, кожен визначиться сам, але, на жаль, логіка в ньому частково є, але частково вона відсутня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей встановлення юридичних фактів в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7310](#)) в другому читанні та і цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, наступний законопроект – теж без обговорення, не розходьтесь. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7315](#)).

Ставлю на голосування пропозицію включити до порядку денного сесії законопроект № 7315.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7315](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, розгляд наступного законопроекту проведемо з обговоренням. Це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України, Цивільного процесуального кодексу України та Господарського процесуального кодексу України щодо здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного стану» ([№ 7316](#)).

Ставлю на голосування пропозицію включити це питання до порядку денного сесії.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовлялися про виступи: два – за, два – проти, і голосуємо. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Шановні народні депутати, прошу далеко не розходитися, тому що через 10 хвилин ми голосуємо.

Слово надається народному депутату Ар'єву Володимирі Ігоровичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Насправді, цей законопроект – це така, знаєте, поспішна реакція на ті події, які відбувалися в лютому-березні. Тому наші колеги у квітні його й зареєстрували.

На превеликий жаль, на той момент його реєстрація, напевне, мала хоча б якусь логіку, однак те, що знаходиться всередині, відверто суперечить і Конституції, і низці чинних кодексів. Але вже зараз, у липні, приймати такі закони, мені здається, абсолютно нелогічно, оскільки життя показало, що судова система працює, вона в належному стані, і ті застороги, які містяться в цьому законопроекті, відсутні на цей момент.

Наприклад, давати можливість апеляційно-касаційним інстанціям без повідомлення сторін у порядку письмового провадження розглядати всі справи – це грубе порушення і звуження конституційних прав на судовий захист, що передбачено статтею 22 Конституції. Ми не можемо допустити цього зараз, тим більше на практиці виявилось, що такої проблеми не існує.

Так само, і слава Богу, не існує проблеми, що будуть відсутні на роботі, наприклад, секретарі судових засідань, і замість них мали б виконувати їхні повноваження будь-які працівники апарату суду, чи вони могли це здійснювати дистанційно.

Такої проблеми немає, вони працюють, і в судах ми не бачимо жодних скарг ані з боку сторін, ані з боку судових органів щодо відсутності на роботі працівників судів.

Те саме стосується можливості повідомлення через месенджери про учасників судового засідання, про час судового засідання та інші повідомлення. І в разі якщо людина просто отримала меседж, але не подивилася, а той, хто відправляв із суду, зафіксував момент, коли це повідомлення було отримано відповідним адресатом, вважається, що людина належним чином повідомлена.

Ми розуміємо, що в умовах воєнного стану це надзвичайно серйозна проблема, тому що далеко не в усіх регіонах, навіть у тих, у яких безпосередньо не ведуться воєнні дії, належним чином працює зв'язок, працюють месенджери.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бабію Роману Вячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

БАБІЙ Р.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Дійсно, наші суди продовжують працювати в умовах воєнного стану, але цим законопроектом ми намагаємося привести правила здійснення судочинства у відповідність з умовами воєнного стану, який ми зараз маємо, полегшити і спростити певні процедури.

Щодо окремих питань, які порушуються. Так, дійсно ми пропонуємо спростити процедуру повідомлення. Водночас процесуальні строки і процесуальні дії будуть здійснюватися судом лише тоді, коли особа підтвердить, що вона отримала повідомлення в месенджер, есемес або іншим чином.

Пропонується також спростити певні судові процедури через розширення сфери застосування письмового провадження. Ця норма в принципі є в адмін-процесі, але передбачається розширити в цивільному і господарському процесі. Знову-таки письмове провадження застосовується судом, проте сторона має повне право за своїм клопотанням вийти із письмового спрощеного провадження. Якщо вона хоче бути присутньою на судовому засіданні, то приходить на засідання і справа слухається в загальному порядку. Пропонується також певні процедури і правила, які були застосовані нами під час пандемії COVID-19, поширити на період дії воєнного чи надзвичайного стану.

Колеги, я прошу підтримати законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, далі замість Цимбалюка виступатиме Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина», після нього Колтунович Олександр Сергійович, і голосуємо.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Слово надається Сергію Володимировичу. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Сьогодні, у день внесення в український парламент прапору Європейського Союзу, я хочу зазначити, що європейський вибір – це не про корупцію на лісах і не про корупцію в «Нафтогазі». Європейський вибір – це про забезпечення прав громадян і насамперед про одне з фундаментальних прав – це право на судовий захист. Оце про європейський вибір, а все інше – це казки на користь діточок.

Розумієте, у цей день приймати законопроект, який (я погоджуюся з колегами) є сумнівним з точки зору Конституції і суттєво звужує права громадян на судовий захист, вкрай неприпустимо. Тобто ми сьогодні позбавляємо громадян або обмежуємо права громадян на справедливий суд. Скільки років ми критикували Конституційний Суд за те, що 99 відсотків справ, які він розглядав, розглядалися в письмовому провадженні, непрозоро, некоректно, без підзвітності суспільству. А зараз ми пропонуємо те саме зробити для касаційних інстанцій.

Тобто що це таке? Це покращення правосуддя? Це полегшення доступу людей до правосуддя чи це чергові механізми, які потім будуть використовуватися так, як сьогодні використовується стаття 615 Кримінального процесуального кодексу в новій редакції – шляхом зловживань, шляхом позбавлення людей базових прав?

«Батьківщина» завжди відстоювала європейський вибір. «Батьківщина» завжди відстоювала незалежність судової гілки влади. Ми погоджуємося з тим, що сьогодні, під час війни, судова гілка влади працює. Звичайно, вона працює не так, як у мирний час, але працює. І цей законопроект, можливо, я погоджуюся з колегами, був би актуальним у лютому. Сьогодні треба голосувати проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя і мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, я прошу передати слово Григорію Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні народні депутати! Я хотів би сказати про два законопроекти – проект [№ 7315](#), за який ми проголосували в першому читанні, і проект [№ 7316](#), який розглядаємо зараз. У цих законопроектах є невнормованість – воєнний стан та надзвичайний стан. Цими законопроектами ми дозволяємо суду...

Ми всі розуміємо, що період дії воєнного стану закінчиться і буде запроваджено надзвичайний стан, тобто буде вже постійний ритм роботи судів. Але ритм роботи судів полягає не в тому, щоб спросити процедуру розгляду. Нам необхідно думати, як спростити процедуру звернення громадян до суду, розгляд об'єктивної справи по суті, а не підв'язуватися під карантинні заходи і порівнювати воєнний стан з карантинними заходами під час пандемії COVID-19. А в нас що, пандемія COVID-19 закінчилася чи карантин закінчився? Давайте

все-таки розберемося, яку процедуру і у зв'язку з чим ми запускаємо, і чому ми можемо пояснити, як спростити звернення до суду і все інше.

Ми будемо утримуватися щодо цього законопроекту, тому що вважаємо, що в такому вигляді закон не працюватиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України, Цивільного процесуального кодексу України та Господарського процесуального кодексу України щодо здійснення судочинства в умовах воєнного та надзвичайного стану» (№ 7316) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, направляємо проект на повторне перше читання, так?

Ставлю на голосування пропозицію... *(Шум у залі)*.

Шановні колеги, є пропозиція направити законопроект № 7316 на повторне перше читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 211.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступна пропозиція – повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Це остання пропозиція, яку я можу поставити на голосування. Якщо рішення не буде прийнято, законопроект вважатиметься відхиленим. Тому, можливо, давайте повернемо суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Я прошу, давайте, щоб не втратити його на цій сесії.

Ставлю на голосування пропозицію повернути законопроект [№ 7316](#) суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 216.

Законопроект вважається відхиленим. Дякую, колеги.

Шановні колеги, можу я попросити народних депутатів не бігати в момент останніх голосувань, а бути на своїх місцях, тому що кожен ваш спринт – це втрачені голоси для законопроекту, це втрачена робота Верховної Ради України, тому що хтось не добігає останню 20-метровку в житті.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги» ([№ 6306](#)). Друге читання.

У мене є лист від Власенка, який просить сім поправок поставити на голосування... Хтось буде ставити свої поправки для врахування? Ніхто. Власенко просить сім поправок поставити на голосування для підтвердження і просить замінити це на 2 хвилини виступу.

Сергію Володимировичу, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановний пане Голово, насправді цей законопроект, з одного боку, продовження абсолютно ганебної реформи імені «доктора смерть» Уляни Супрун, а з другого боку, це спроба узурпувати контроль над лікарнями. У ньому є низка поправок, які абсолютно не відповідають ані законодавству, ані здоровому глузду.

Я знаю, що мої колеги хочуть поставити на голосування для підтвердження додатково до мого виступу поправку 14, яка надає можливість сьогодні обласним військовим адміністраціям по всій країні, по суті, без будь-яких причин або за надуманими причинами звільняти головних лікарів обласних лікарень з роботи.

На наше переконання, це все абсолютно неправильно. Нам треба, говорячи про реальну медичну реформу, у день, коли внесли до залу прапор Європейського Союзу, брати кращі практики Європейського Союзу і говорити про страхову медицину, а не займатися профанаціями на кшталт того, що нам пропонують.

Назвіть мені, будь ласка, будь-яку країну Європейського Союзу, де працює та абракадабра, яку зараз нам вчоргове пропихають під виглядом медичної реформи? Де є госпітальні округи, де є ліквідація частини медичних закладів, де це все працює, окрім хворобливої уяви тих реформаторів, які це реформували?

До речі, я хочу нагадати, що і в передвиборній програмі кандидата в Президенти Володимира Зеленського, і в передвиборній програмі фракції «Слуга народу» йдеться про затвердження і утвердження страхової медицини в Україні. Оце європейський напрям, оце європейський вектор розвитку реформи медичної галузі. Тому «Батьківщина» не підтримуватиме цього законопроекту в цілому.

Пане Голово, я прошу вас, якщо з колег ніхто не підтримає, поставити на голосування для підтвердження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, буде ще ставитися для підтвердження поправка 14. Правильно я розумію?

Батенко Тарас Іванович. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я хочу сказати, що над законопроектом ми довго працювали і з міністерством, і профільним комітетом. Дякую Михайлу Борисовичу і міністерству, які врахували низку наших зауважень. Ми будемо підтримувати законопроект попри те, що є дискусія щодо нього в цілому.

Але щодо поправки 14. Я прошу поставити її на голосування для підтвердження, оскільки нею пропонується дати право уряду запроваджувати тимчасові адміністрації у державних або комунальних закладах охорони здоров'я на території, де введено воєнний стан, тобто фактично на всій території України.

Друзі, ми говоримо про те, що є проблемні лікарні, де немає лікарів, але є в цілому ситуація в державі, де можуть бути зловживання цим процесом. Тому я вважаю, що комітету треба було доопрацювати цю поправку, вичистити її, виключити всю територію України, виділити окремо тимчасово окуповані території України, тоді ця проблема була б знята. А в такому вигляді ми не можемо голосувати за цю поправку і просимо поставити її на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Тарасе Івановичу.

Я надам слово Михайлу Борисовичу від комітету і після цього запрошую народних депутатів до залу, тому що будемо голосувати за поправку 14, яку будемо ставити на голосування для підтвердження.

Будь ласка, Михайле Борисовичу, аргументація.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Найперше хотів би подякувати групі «Партія «За майбутнє» за конструктив.

Що стосується поправки 14. Тарасе Івановичу, ви трохи кажете про те, але не зовсім. Поправка 14 не надає повноважень військово-цивільним адміністраціям. Вона надає повноваження уряду призначати в лікарню головного лікаря, якщо головний лікар втік, наприклад, з Києва. Сьогодні в Києві не вистачає чотирьох головних лікарів, які поїхали начебто в евакуацію, не вистачає в Харкові, а там немає воєнних дій, в Чернігові, де немає окупованих територій.

Тому, шановні колеги, я дуже прошу надати уряду України, колегіальному органу, можливість призначати тимчасово виконуючих обов'язки керівників лікарень, коли в країні йде війна.

Дякую і прошу підтримати законопроект у цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 14. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, тепер ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги» ([№ 6306](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Шановні колеги, наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій у процесі набуття прав на земельні ділянки» ([№ 6199](#)). До нього є певна кількість поправок, але Пузійчук замість 12 своїх поправок просить надати 2 хвилини на виступ, і після цього будемо голосувати.

Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний головуєчий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги! Цей законопроект правильний, але він технічний та унормовує технічні питання. Українське суспільство сьогодні чекає на рішення Конституційного Суду щодо статусу земель сільськогосподарського призначення, хоче почути відповідь на питання, чи може продаватися українська земля. Тож перед тим, як розглядати такі законопроекти, потрібно отримати ключове рішення Конституційного Суду.

Два роки в Конституційному Суді знаходиться подання «Батьківщини» про визнання неконституційним закону про продаж української землі. Але, на жаль, два роки немає рішення Конституційного Суду, і це ваша відповідальність, шановні колеги з монобільшості.

Сьогодні під час виступу Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн наголосила на необхідності забезпечення роботи всіх судових гілок влади, у тому числі Конституційного Суду. Шановна монобільшосте, ви сьогодні маєте абсолютну владу та маєте забезпечити безперебійну роботу Конституційного Суду, який повинен у достатньо розумні терміни розглядати подання народних депутатів, у тому числі щодо таких важливих питань, як подання «Батьківщини» стосовно статусу землі сільськогосподарського призначення. Чи може продаватися українська земля, особливо сьогодні, під час війни?

А щодо цього законопроекту «Батьківщина» утримується.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, можемо переходити до прийняття рішення. Чи ще хтось бажає підтримати чи поставити на голосування для врахування чи підтвердження свої поправки чи інших депутатів? Немає бажаючих. Тоді переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень стосовно вчинення нотаріальних та реєстраційних дій у процесі набуття прав на земельні ділянки» (№ 6199) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Готові, шановні колеги, прийняти законопроект у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 221.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, тоді направимо на повторне друге читання?

Ставлю на голосування пропозицію направити законопроект [№ 6199](#) на повторне друге читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 219.

Рішення не прийнято.

Все, закон провалено. Дякую.

Переходимо до розгляду наступного питання. Далі, як ми й домовлялися, два законопроекти, пов'язані зі статистикою. Законопроект [№ 5886](#) ми розглядаємо з обговоренням, а законопроект [№ 5108](#) – без обговорення (*Шум у залі*).

Оголошується до розгляду проект Закону «Про офіційну статистику» (№ 5886). Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Розглядаємо за скороченою процедурою.

Хто забув, нагадую, зараз ми розглядаємо законопроект № 5886. Добре?

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Степану Івановичу Кубіву, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Прошу передати слово пані Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, безумовно, це дуже потрібний законопроект, який, дійсно, частково враховує директиву Європейського Союзу і потенційно може перенести нас на новий рівень збирання, аналізу статистичних даних. Тому важливо його прийняти, принаймні в першому читанні, а потім доопрацьовувати заради того, щоб він не був таким сирим, як зараз, оскільки в ньому є багато незрозумілих, суперечливих положень, досить розмитих формулювань, несистемно використаної термінології, а місцями є пряме заперечення одних норм іншими.

Тож для нас важливо, в контексті отримання нашого кандидатського статусу і сьогоднішніх таких закликів і обіцянок, максимально врахувати директиви, якими керуються країни Європейського Союзу під час збору статистичних даних. Зокрема, прошу профільний комітет звернути увагу, що необхідно врахувати Регламент 1922/2006 і всі позиції щодо гендерної рівності і збору відповідної інформації для відповідного аналізу.

Ми підтримуватимемо даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні колеги! Ще раз підкреслюю, європейський вибір України – це не шахрайство, не корупція, не маніпуляція з даними. Європейський вибір – це про права людини і про забезпечення відображення якихось реальних речей. Це непрості закони про статистику, в них з'являються речі, яких раніше не було, наприклад, можливість проведення перепису населення за допомогою електронних комунікацій, тобто електронний перепис населення, з'являються інші механізми, які можуть допомогти маніпулювати статистикою, зокрема зникає статистика з державних закупівель, її просто прибирають.

Напевно, отримувати статистику, інформацію щодо державних закупівель в європейській країні непотрібно. Напевно, треба це завести в тінь і почати там робити якісь маніпуляції.

Дійсно, ці два законопроекти не відповідають низці європейських директив, тому говорити про те, що ці законопроекти приймаються на виконання нашого статусу кандидата, абсолютно неможливо.

Саме тому «Батьківщина» як проєвропейська політична сила не може підтримувати навіть у першому читанні законопроекти, які порушують договори, надані директивами Європейського Союзу. Якщо хтось готовий із проєвропейських партій до компромісу, це, звичайно, їх святе право. Але коли йдеться про європейські директиви, про права людей, про право на отримання чесної, справедливої, достовірної статистичної інформації, «Батьківщина» буде захищати права громадян до останнього.

Знову-таки, я хотів би сказати, що нашу домашню роботу як кандидатів до Європейського Союзу ми повинні виконувати якісно, навіть на рівні законів

першого читання. Сьогодні вже прийняли ряд законів із згадуванням статті 116 Регламенту, що свідчить про неякісну підготовку цих законопроектів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Клименко Юлії Леонідівні, фракція «Голос».

КЛИМЕНКО Ю.Л. Шановні колеги, обидва законопроекти – № 5886 та № 5108 стосуються даних статистичної діяльності. Оскільки вибір зроблено, Україні надали статус кандидата, і ми рухаємося до членства в ЄС, тож повинні насамперед найкращі практики Європейського Союзу, зокрема Євростату, імплементувати в наше законодавство, а не вигадувати велосипед, додаткових проблем, що потім стануть на заваді інтеграції в ЄС. Якщо ми цього не робитимемо, нашій статистиці ніхто не довірятиме, що відобразиться на показниках України, починаючи від валового національного продукту, закінчуючи доходом на душу населення.

Тому прошу ці законопроекти все-таки доопрацювати, щоб вони відповідали вимогам Євростату та директивам Європейського Союзу, що на сьогодні, на жаль, не так.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Олександру Сергійовичу Колтуновичу, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу, насправді законопроекти № 5886 та № 5108 – це великий, комплексний документ щодо статистичної діяльності.

Вже було сказано про позитив, а я зверну увагу на той негатив, який є в проекті Закону «Про офіційну статистику» (№ 5886), усі ми працюємо із статистичними даними.

У законопроекті є ключові норми, які неприйнятні. По-перше, у ньому включено норму щодо реєстру респондентів статистичних спостережень. По-друге, запроваджується поняття експериментальної і відмінної від офіційної статистики. Що це за «експериментальна статистика»? По-третє, виключено норми щодо забезпечення доступності, гласності та відкритості статистичної інформації, її джерел та методології складання. Тобто буде приховуватися і методологія, окрема статистична інформація, яким чином вона збиралася, підраховувалася тощо. По-четверте, з обов'язків виключено норму щодо аналізу соціально-економічних, демографічних та екологічних явищ і процесів. Відверто, дуже дивно таке бачити, коли насамперед на сайті Державної служби статистики України надається повна інформація щодо усіх соціально-економічних параметрів, які є в країні. Тобто ця норма, я вважаю, також є непринятною. По-п'яте, незрозуміло для чого запроваджується Національна рада з питань статистики, а також виключено норми щодо забезпечення рівного доступу

користувачів до статистичної інформації та оприлюднення основних положень статистичної методології. Статистична інформація, створення якої не передбачено шляхом державних статистичних спостережень, відтепер також не належить до офіційної державної статистики.

Гадаю, всі ці норми вказують на те, що цей законопроект необхідно направляти на доопрацювання, тому що в даному разі ми отримаємо звуження інформації в загальному просторі, що унеможливить повноцінну роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення законопроекту. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення. Шановні народні депутати, займіть свої місця. Шановні колеги, важливий законопроект, до того ж є багато слушних зауважень. Пропоную все-таки між першим і другим читаннями це виправити. Якщо це можливо, прошу підтримати...

Ставиться на голосування пропозиція прийняти проект Закону «Про офіційну статистику» ([№ 5886](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ми домовлялися, щоб без обговорення одразу проголосувати проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної статистичної діяльності» ([№ 5108](#)), тому що вони певним чином пов'язані.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної статистичної діяльності» ([№ 5108](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» ([№ 7370](#)) та альтернативний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України стосовно окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» ([№ 7370-1](#)).

На засіданні Погоджувальної ради ми вирішили розглянути це питання з обговоренням. Тож спочатку ставиться на голосування пропозиція про включення цих законопроектів до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Прошу народних депутатів записатися на виступи: два – за, два – проти.

Климуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги! Думаю, ми всі сильно вражені виступом шановної Президентки Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн, яка побудувала свій виступ на принципах. Коли ми кажемо, що маємо зосередити діяльність українського парламенту на адаптації нашого законодавства до європейського, це дуже правильно, але, думаю, це повинна бути не фасадна, а справжня адаптація, яка має базуватися на принципах.

Так ось зараз ми розглядаємо законопроект, який поряд з іншими законопроектами, на жаль, посилює функції не демократичної, а поліцейської, репресивної держави. Насправді нас лякає, що виникає таке відчуття... (*Шум у залі*). Колеги, прошу вас сісти, щоб було видно, хто виступає. Колеги! Я прошу президію звернути зараз увагу на те, що... Я перепрошую...

КОНДРАТЮК О.К. Колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановний пане Голово, під час свого виступу я до вас зверталася разів п'ять, тому що мене перекривали. Тож прошу додати до мого виступу 30 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, ми вас дуже добре чули. Я спілкувався з бійцем. Вибачте.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Перепрошую, мене не було ані чути, ані видно. Я не могла зосередитися на виступі, тому що, дійсно, в цьому залі відсутня політична культура, коли опозицію постійно перебивають спинами (*Оплески*). Думаю, президія мала б по-європейськи звертати на це увагу. Такого немає в жодному європейському парламенті. Дякую.

А тепер повернуся до законопроекту. Важливо звернути увагу, що Європейський Союз – це цінності. У нас є відчуття, що воєнний стан сподобався владі не лише тому, що зараз війна, а тому, що під шумок можна посилити функції поліцейської, репресивної держави. Ось цей законопроект стосується саме посилення функцій поліцейської, репресивної держави.

Ми дякуємо комітету, який переглянув певні його положення, і за рекомендацією опозиційних фракцій ліквідував положення, що посилюють...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бондар Віктор Васильович, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку Тарасу Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, ми будемо підтримувати цей законопроект. До того ж у рамках засідань Погоджувальної ради фактично на вимогу представників різних депутатських фракцій та груп вдалося зняти норми щодо запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на чотири місяці. Комітет нас почув, дякую пану голові комітету. Відповідно є позитивні норми цього законопроекту, які дозволили забезпечити оперативне й ефективне розслідування злочинів в умовах воєнного стану, особливо в тих регіонах, де проводяться активні бойові дії або максимально наближені до них.

Отже, я вважаю, що такі норми законопроекту на часі. Ми пропонуємо підтримати його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бурмічу Анатолію Петровичу, депутатська група «Відновлення України». Після цього Власенко і переходимо до голосування.

Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово народному депутату Дмитруку Артему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем Дмитрук. Будь ласка. Дмитрук є в залі?

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Необхідність внесення змін до Кримінального процесуального кодексу сьогодні нам диктує сама реальність, адже досудове розслідування в умовах воєнного стану та гострої стадії війни практично неможливо здійснювати за звичайними нормами і процедурами, що застосовуються в мирний час. Деякі з них просто втрачають сенс в умовах, коли, наприклад, причина настання смерті є очевидною – конкретні бойові дії російських військовослужбовців проти мирного українського населення.

Застосування звичайних правових норм досудового розслідування в умовах воєнного часу також призводить до величезного навантаження на уповноважені органи, які не встигають виконувати своїх обов'язків. Цими змінами пропонується удосконалити і спростити відповідні норми на період воєнного стану.

Депутатська група «Відновлення України» закликає колег прийняти цей законопроект у першому читанні та врахувати всі зауваження до другого читання. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко Сергій Володимирович, і після цього переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановний пане Голово, уже майже три роки цій владі, а ми все очікуємо, знаєте, якусь комплексну реформу судової та правоохоронної систем. Натомість отримуємо закони, як латки для якоїсь дірки.

Хочу нагадати, що вже 2,5 року не працює ВККС, майже рік не працює ВРП. Що хто не казав би, але є проблеми в правоохоронній системі.

До речі, цей законопроект вчоргове торкнувся славнозвісної статті 615, яку я сьогодні вже згадував, якою, на жаль, прокурори системно зловживають. Проте я сподіваюся на реакцію Офісу Генерального прокурора щодо цих зловживань і на практичні висновки. Адже абсолютно ненормальна історія, коли прокурор, по суті, без нікого при працюючому суді виносить рішення про арешт людини, а потім на суді каже, що цей суд не працював тиждень, тому прийняв таке рішення відповідно до статті 615.

Ось таку заяву зробив, наприклад, перший заступник керівника Подільської окружної прокуратури міста Києва пан Тахтаров в одному з фальшованих окремих працівниками прокуратури кримінальних проваджень.

Я вдячний комітету, що найконтраверсійнішу норму прибрали навіть до першого читання. Але, підкреслю, ми очікуємо не якихось латкових законопроектів, які просто латають проблеми, що вилазять щохвилини і щосекунди. Ми від монобільшості продовжуємо очікувати системних законопроектів щодо реформи судової системи, продовження реформи прокуратури, а також щодо продовження реформи тих органів, про які згадувала сьогодні Президентка Європейської комісії пані Урсула фон дер Ляєн.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили це питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» (№ 7370) за основу з урахуванням пропозицій комітету та з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту.

Шановні колеги, готові голосувати? Шановні колеги, які стоять спиною і розмовляють по телефонах, ви готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення окремих положень досудового розслідування в умовах воєнного стану» ([№ 7370](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Ви ще той гарно проголосували б, ціни вам не було б.

Дякую.

Шановні колеги, наступні два законопроекти – це так звані блокуючі проекти постанов [№ 5688-П](#) та № 5689-П.

Оголошується до розгляду проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» (№ 5688-П). Відповідно до статті 48 ми розглянемо це питання за скороченою процедурою, тому одразу переходимо до доповіді.

До доповіді запрошується ініціатор проекту постанови народний депутат України Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую. Шановний пане Голово! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Ми з Юлією Тимошенко зареєстрували проект постанови № 5688-П щодо скасування голосування за так званий Закон «Про індустриальні парки». Якщо пам'ятаєте, хто вивчав новітню історію України, схожий закон уже був на території нашої держави, він працював з 2001 року по 2005 рік. Відповідно до статистичних даних, лише у 2002 році ВВП зменшився на 3,4 відсотка саме завдяки дії цього закону, який до речі, на думку авторів, має звільнити від оподаткування всіма видами податків, зокрема і місцевих, земельних податків, податків і сплат щодо інфраструктурних речей тих підприємств, що працюватимуть на території створення індустриального парку.

Я не думаю, що у разі прийняття і підписання Президентом цього законопроекту в Україну почнуть надходити інвестиції. Тому що насамперед, вірячи у Збройні Сили України, лише перемога у боротьбі проти агресії Росії, у війні може дати приплив інвестицій у нашу державу. Цей законопроект у разі прийняття створює велику корупційну складову щодо дій так званих...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, деякі колеги хотіли розглянути це питання з обговоренням, тому я прошу записатися тільки тих, хто хоче виступити, для того щоб скоротити час для розгляду цих питань.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти, але записуйтеся лише ті, які хочуть виступити.

Слово надається Ар'єву Володимиру Ігоровичу, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І. Із задоволенням передаю слово Южаніній Ніні Петрівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»*). Шановні колеги! Приймаючи у другому читанні цей законопроект, ми висловили всі зауваження, вони є критичними. Сподіваюся, Президент не підпише такого закону.

Я зробила вибірку і хотіла б, щоб її взяли із собою члени делегації, яка 4 і 5 липня буде на заході в Луганно, у Швейцарії. Я хотіла б, щоб вони взяли

із собою інформацію, які пільгові системи в Україні вже діють. Я не знаю, з якою програмою поїде наш уряд, що вони можуть ще запропонувати, якщо в країні останнім часом прийнято стільки змін, з якими чи то не можуть працювати і напрацювати підзаконні акти, чи то є якісь інші причини, але спільнота навколо України знає про це і не інвестує в Україну. Отже, причина в іншому, від того, що ви пропонуєте.

Я хочу все-таки повернутися до того, що сьогодні, пане Голово Верховної Ради, в цьому залі ми мали б обговорювати програму економічного розвитку чи то програму залучення інвестицій, з якою ваш уряд все-таки від'їжджає для її презентації міжнародній спільноті. Чому ми, українці, які живуть у цій країні, працюємо і сплачуємо податки, не знаємо про ті речі, з якими їде наш уряд? Чому так відбувається? Ми знову робимо для когось, а не для себе?

Хочу закликати все-таки рахуватися з парламентом, почути те, про що сказала Урсула фон дер Ляєн, що ми тут, у цьому залі, обговорюємо, ми приймаємо рішення, а не десь і не за нас. Вимагаю розгляду ініціатив у парламенті. Призначте, будь ласка, сьогодні чи завтра зустріч...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановні колеги, думаю, цей законопроект працюватиме так, як сьогодні в Україні працюють «інвестиційні няні». Де ті «няні»? Чи знову вирішують «дяді»? У продовження слів шановної Ніни Южаніної скажу важливе, що для того, щоб у державу йшли інвестиції, треба елементарно створити умови, так званий інвестиційний клімат: завершити реформи, зокрема судову, про що казав Сергій Власенко, призначити антикорупційного прокурора, керівника НАБУ і проводити реформи, щоб сьогодні правоохоронні органи стояли на сторожі права, а не були репресивними органами або так званими силовими структурами.

Через те, шановні народні депутати, ми пропонуємо підтримати проект постанови щодо скасування цього закону. В іншому разі це буде не інвестиційний клімат і не індустріальні парки, а чергові офшорні зони або чорні діри.

У 2005 році уряд Тимошенко скасував дію схожого закону, і тільки після того бюджет реально почав наповнюватися і всі були в рівних умовах, незалежно від того, де на території України зареєстроване підприємство.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, безумовно, було сказано багато слухних слів щодо схематозних речей, проголошених у базовому законі, які потім трансформувалися у внесення змін до Податкового та Митного кодексів України.

Але водночас хотів би сказати, що я не погоджуюся з доповідачем щодо того, що у 2002 році (і я на це звернув увагу, можливо, колеги менше звернули увагу) в Україні було падіння валового внутрішнього продукту. Хотів би сказати, що взагалі у 2002-2004 роках в Україні було зафіксовано найвищі темпи економічного зростання. І я підтверджую це даними Державної служби статистики України. За підрахунками Держстату, у 2002 році зростання ВВП – плюс 4,1 відсотка (коли замінили методологію, порахували – плюс 5,2 відсотка з урахуванням реального ВВП), у 2003 році – плюс 8,5 відсотка і у 2004 році – плюс 12,4 відсотка зростання річного ВВП.

Так, тоді працював інший, відмінний від цього закон, але це теж необхідно знати і рахувати, щоб розуміти, які економічні інструменти використовувалися, якою була економічна політика, для того щоб у нас було прискорене економічне зростання валового внутрішнього продукту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна, і після цього переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Юліє Леонідівно.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Прошу передати слово Руцишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги, вітаю! Дякую автору цього проекту постанови Михайлові Цимбалюку за ініціативу з цього приводу. Проте хотів би висловити трохи іншу думку. Я розумію мотивацію, з якою це було прийнято, і пам'ятаю часи, коли під вільні економічні зони під два станки ввозилися ешелони м'яса чи чогось іншого, але не можу погодитися з цим і ось чому.

Шановний Михайло Цимбалюк дуже добре знає Львівську область, де є два прекрасних міста – Новояворівськ і Новий Розділ, які створені свого часу під виробниче об'єднання «Сірка». Так ось, ці міста дуже сильно відрізняються. На жаль, посеред Нового Роздолу стоять будинки, у яких вибиті шибки, у мене там була фабрика, і я досить часто буваю в цьому місті. А в Новояворівську я був два тижні тому і запитав, чому в них так процвітає місто, постійно

будуються нові споруди. На що отримав відповідь, що там була вільна економічна зона.

Отже, хочу сказати, що в часи, коли основним активом в економіці стають люди, таланти, а не вугілля, нафта, інші корисні копалини чи територія, тоді країни починають створювати спеціальні юрисдикції для тих талантів, щоб вони збігалися. Вони створюють також інвестиційні та комунікаційні можливості. Саме індустріальні парки є концентрацією цих можливостей для таких людей. Без індустріальних парків нам годі говорити про будь-яку конкуренцію у світовій економіці, ми не затягнемо сюди будь-кого, навіть у мирні часи, якщо не будемо мати хоча б цих інструментів. Але цього ще недостатньо, тому прошу провалити ці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, готуємося до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» (№ 5688-П) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми домовлялися, оскільки другий проект постанови стосується того самого питання, ми одразу його голосуємо. Ми обговорили одразу два.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» ([№ 5689-П](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Проект постанов вважаються відхиленими. Закони вільні для підписання.

Ми зняли блокувальні проекти постанов.

Шановні колеги, наступний проект Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 7491](#)). Ми домовлялися розглянути його без

обговорення, але треба надати слово пану Бакумову, який заявить про конфлікт інтересів.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Я публічно оголошую про конфлікт інтересів, зумовлений виключно тим, що у проекті постанови йдеться про те, щоб обрати мене головою відповідної комісії. Я братиму участь в обговоренні й прийнятті рішення з приводу створення комісії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, одразу переходимо до прийняття рішення.

Якщо можна, Олександр Сергійовичу Бакумов, декілька слів, про комісію, і голосуємо.

Олександр Сергійович Бакумов. 2 хвилини. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Шановний головуєчий, шановні колеги, звичайними словами, ця комісія – це *jus ad bellum* – право на ведення війни або право збройного конфлікту. Для переважної кількості держав світу це право є мертвим, адже воно набирає чинності лише з початком збройного конфлікту і регулює поведінку воюючих сторін. В умовах збройної агресії Росії проти України для кожного українця це право стало живим.

Зухвалі дії Російської Федерації, які порушують закони та звичаї ведення війни, зокрема ракетні та артилерійські удари по цивільних об'єктах, об'єктах, необхідних для виживання цивільного населення, медичних установах, культурних цінностях, використання прихованого чи дистанційного мінування, некеро-ваних боєприпасів, є суттєвим порушенням норм міжнародного гуманітарного права. А суттєве порушення цих норм є воєнними злочинами у міжнародному праві, які не мають строків давності.

Створення комісії необхідне для дотримання вимог Міжнародного гуманітарного права щодо засобів та методів ведення війни або так званого права Гааги; захисту осіб, які не беруть чи припинили участь у збройних діях, жертв конфлікту (це цивільне населення, військовополонені, поранені та хворі особи), так зване право Женев.

Комісія займатиметься питаннями щодо воєнних злочинів, злочинів проти людяності, геноциду та агресії.

Ми будемо опрацьовувати механізми максимально ефективної співпраці з міжнародними інституціями, зокрема з Міжнародним кримінальним судом з метою притягнення воєнних злочинців держави-агресора до відповідальності.

Ми – вільний народ, який визнає і поважає цінності цивілізованого світу. Гуманізм, людиноцентризм і подальший розвиток громадянського суспільства є нашої метою. Ми прагнемо миру і обмеження насильства, але будемо захищатися всіма дозволеними засобами і методами.

Прошу підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 7491](#)) в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, нам залишилося розглянути ще один проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації трудових відносин» ([№ 7251](#)), і після цього кадрове питання.

Наскільки мені відомо, у Михайла Михайловича Цимбалюка є 27 поправок. Він просить 5 хвилин на виступ, і після цього переходимо до голосування (*Шум у залі*). Одну секунду. Ми домовилися, що відводимо 5 хвилин на 27 поправок.

Прошу, Ірино Володимирівно, що ви ще... Ніна Петрівна також знімає всі поправки, їх у неї близько 20, і просить 5 хвилин на виступ. Тобто маємо два виступи по 5 хвилин, і переходимо до голосування.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка, 5 хвилин.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановні колеги, насправді щодо законопроекту № 7251 у комітеті була створена робоча група (хотів би подякувати всім її учасникам), до якої входили народні депутати, представники Кабінету Міністрів, профспілки, роботодавці, представники громадськості. До завершення роботи робочої групи ніби майже знайшли консенсус, були винесені на засідання комітету пропозиції. Комітет рекомендував підтримати і проголосувати законопроект у другому читанні та в цілому.

Проте ми з Юлією Тимошенко, Вадимом Івченком і ще рядом народних депутатів від фракції подавали свої пропозиції. Як озвучив Голова Верховної Ради, 27 поправок не були враховані.

До завершення роботи робочої групи в принципі залишилося декілька проблемних питань, через які фракція «Батьківщина» не може підтримати цей законопроект у другому читанні та в цілому, оскільки в ньому пропонується внести зміни до ряду законів, що діятимуть і після завершення воєнного стану. Саме такі кроки щодо загальної лібералізації трудового законодавства, що в умовах воєнного стану працівники і так поставлені у важкі умови праці, є, на нашу думку, неприпустимими.

Цим законопроектом передбачається виключити статтю 81 «Право на щорічну відпустку у разі переведення на інше місце роботи» Кодексу законів про працю України: «За бажанням працівників, переведених на роботу з одного підприємства, установи, організації на інше підприємство, в установу, організацію, які не використали за попереднім місцем роботи повністю або частково щорічну основну відпустку і не одержали за нею грошової компенсації, щорічна відпустка повної тривалості надається до настання шестимісячного терміну безперервної роботи після переведення».

Виключається також стаття 83 Кодексу законів про працю України: «У разі переведення працівника на роботу на інше підприємство, в установу, організацію грошова компенсація за не використані ним дні щорічних відпусток за його бажанням повинна бути перерахована на рахунок підприємства, установи, організації, куди перейшов працівник».

Змінюється також чинна норма статті 115 Кодексу законів про працю України та норма статті 21 Закону України «Про відпустки» і «Заробітна плата працівникам за час відпустки виплачується не пізніше ніж за три дні до її початку», – нормою в такій редакції: Заробітна плата а працівникам за час відпустки виплачується до початку відпустки (те, що діє зараз), якщо інше не передбачено законодавством, трудовим або колективним договором».

Виключається також чинна норма статті 9 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»: «Працівники, які мають дітей (крім випадків, визначених статтею 8 цього Закону), у період дії воєнного стану можуть залучатися за їхньою згодою до нічних і надурочних робіт, робіт у вихідні, святкові і неробочі дні, направлятися у відрядження».

На завершення ще раз хочу сказати, що до другого читання те, що вдалося удосконалити, було зроблено за підтримки профспілок і роботодавців. На жаль, є ті речі, які я озвучив, які не дають нам підстави вважати, що цей законопроект у разі прийняття буде збалансований, бо є, підкреслюю, норми, зміни трудового законодавства, які діятимуть після завершення воєнного стану. Це неприпустимо. Це те, з чим ми боролися ще до оголошення війни з Росією. Ми вважаємо, що неприпустимо під час воєнного стану ухвалювати такі норми законів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніна Петрівна Южаніна, 5 хвилин, і після цього прошу запросити народних депутатів до залу, будемо голосувати.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Пане Голово Верховної Ради, виступаючи попереднього разу, я вас просила, щоб ви знайшли можливість і час для народних депутатів України, ваших колег, щоб послухати план відновлення України, з яким наша делегація їде до Лугану. Якщо можна, організуйте, будь ласка, щоб ми також були в курсі справи.

Щодо цього законопроекту. Зрозумійте, будь ласка, насправді проект і всі питання, що в ньому порушуються, непрості. Тому що, з одного боку, є роботодавці, а це економіка України, яка зараз стагнує, не може витримати додаткового навантаження, а з іншого боку, це наші громадяни, які сьогодні знаходяться за межами України, це жінки з дітьми, які є найманими працівниками і щодо яких виникає величезна купа питань. Коли ви всі з трибуни Верховної Ради кажете, що нам треба докласти максимум зусиль і прийняти зміни, щоб кожна людина, яка зараз тимчасово переміщена чи знаходиться за межами України, знала, що ми її чекаємо в Україні, що ті 6 мільйонів жінок, які з дітьми знаходяться за межами України, зможуть повернутися в Україну і в них буде місце роботи, і коли ви чуєте роботодавців, які справді знесилені і не мають можливості тримати робочі місця, то почуйте, будь ласка, і людей, і завдання країни. Працевдатне населення для нас – на вагу золота. Ми маємо розуміти, що це ті люди, які відновлюватимуть економіку України.

Тому ми пропонували заборону в період дії воєнного стану звільнення чи вивільнення з ініціативи роботодавця працівника, який у період дії воєнного стану виїхав за межі території України або який набув статусу внутрішньо переміщеної особи, та надання обов'язкової відпустки за заявою працівника без збереження заробітної плати на період дії воєнного стану.

Роботодавці не погодилися з такою нормою, тому що воєнний стан у нас не має обмеження, вони вважають, і чомусь комітет також пішов на те, щоб знайти компромісний варіант, щоб роботодавець за заявою працівника, який виїхав за межі території або набув статусу внутрішньо переміщеної особи, в обов'язковому порядку надавав йому відпустки без збереження заробітної плати тривалістю, визначеною в заяві, але не більше 90 календарних днів.

Хочу, щоб саме цю норму почули всі жінки, які зверталися і до мене, і до вас, народні депутати, що вони мають зараз швидко скоординувати зі своїми роботодавцями, написати заяви і бути впевненими, що зможуть повернутися в Україну. Сподіваюся, за 90 днів у нас воєнний стан закінчиться, і ми перемаємо.

Були ще такі норми, зокрема абсолютно неприйнятно було зменшувати тривалість додаткової відпустки для учасників бойових дій і постраждалих учасників Революції Гідності з 14 до семи днів. Дякую комітету, який, розуміючи складність цього питання, взагалі виключив ці норми з проекту.

І ще дуже важлива річ. Шановні колеги, у цьому законопроекті вирішується питання стосовно вчителів. Тут врегульоване питання щодо відпустки 56 днів, а не 24 дні. Ви знаєте, що за законом зараз у них є обмеження: на період дії воєнного стану вони мають право лише на 24 дні відпустки. Уже з 1 липня

наші педагоги, вчителі мають вийти на роботу. Для них це питання вкрай важливе, і в більшості вчителів відпустка, яка закінчується 1 липня, буде продовжена на підставі прийняття тих змін, які ми зараз розглядаємо.

Я погоджуюся з колегою, що законопроект непростий, але ми вже прийняли ряд змін, які зараз також змінюємо. Тому я вважаю, що профільний комітет насправді зразково відпрацював цей законопроект. Ми брали понад 20 годин участі в роботі робочих груп, і я вже зрозуміла, що дискусія може бути і вона була в цьому комітеті.

Ми авансом голосуватимемо за цей законопроект, оскільки в ньому розв'язуються проблеми, з якими до нас звернулися наші громадяни. А далі будемо працювати над вдосконаленням, можливо, тих норм, які точно не мали б бути виключеними зараз із Кодексу законів про працю України та іншого законодавства, яке...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Займіть, будь ласка, свої робочі місця (*Шум у залі*).

Ставиться пропозиція... Шановні колеги, готові?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації трудових відносин» ([№ 7251](#)) у другому читанні та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Олександр Сергійовичу, будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пропоную доручити Голові Верховної Ради невідкладно підписати прийняті сьогодні в цілому законопроекти та спрямувати їх на підпис Президентів.

Ставиться на голосування...

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секунду. Шановні колеги, дуже прошу підтримати цю пропозицію, тому що я буду у відрядженні, тож дуже треба, щоб сьогодні підписав прийняті закони. Будь ласка, підтримайте цю пропозицію.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю пропозицію на голосування. Прошу підтримати. «За» – 269.

Рішення прийнято.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Переходимо до дуже важливого, завершального на сьогодні питання.

Шановні народні депутати, згідно з пунктом 17 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

20 червня 2022 року відповідно до законодавства мною було внесено кандидатуру Лубінця Дмитра Валерійовича на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Сьогодні відповідно до частини другої статті 208 Регламенту Верховної Ради України пропоную Верховній Раді України розглянути кандидатуру Лубінця Дмитра Валерійовича для призначення на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Дмитро Валерійович має значний досвід роботи на посаді голови Комітету Верховної Ради України, предметом відання якого насамперед є питання додержання прав і свобод людини і громадянина, запровадження європейських стандартів захисту прав і основоположних свобод людини в національне законодавство, реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях, а також багато інших вкрай важливих питань, які стосуються долі людей.

Хочу підкреслити, і ми всі це знаємо, що Дмитро Валерійович за ці роки в парламенті продемонстрував, що він глибоко розуміється на проблематиці захисту прав і свобод людини і громадянина, має ґрунтовні ідеї, як на практиці вдосконалити парламентський контроль у стрижневій для держави сфері.

Впевнений, що його принциповість, наполегливість, почуття справедливості, професійні та людські якості сприятимуть здійсненню такої високої для Верховної Ради України місії, як захист прав і свобод людини і громадянина.

Шановні народні депутати, відповідно до вимог частин третьої та четвертої статті 208 Регламенту Верховної Ради України рішення комітету та відомості про кандидатів на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини вам було надано 27 червня 2022 року в електронному вигляді через СЕДО. Відомості про кандидата також були опубліковані в газеті «Голос України» від 21 червня 2022 року.

Шановні колеги, профільний комітет запропонував таку процедуру обговорення: виступ кандидата на посаду Уповноваженого Верховної Ради з прав людини – до 5 хвилин, запитання до кандидата – до 9 хвилин, співповідь від головного комітету – до 3 хвилин, виступи від депутатських фракцій та груп – до 24 хвилин, виступи від народних депутатів – до 6 хвилин, прийняття рішення.

Шановні колеги, ми не можемо спрощувати цієї процедури. Хто не хоче обговорювати, не обговорюйте, цим самим ви скоротите час. Приймається процедура, запропонована комітетом? Дякую.

Переходимо до розгляду питання (*Шум у залі*). У кого уточнення? Ірино Володимирівно, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Хочу почути уточнення щодо запитань до шановного кандидата. Будуть запитання від фракцій і груп, і ми наполягаємо на тому, що б були запитання і від народних депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, комітетом передбачено запитання до кандидата від народних депутатів України – до 9 хвилин. Тобто три перших, які записалися, ті ставлять запитання (*Шум у залі*). Ні. Якщо ви хочете, я поставлю це на підтвердження.

Шановні колеги, отже, ставиться на голосування процедура, запропонована профільним комітетом, яку я озвучив. Прошу народних депутатів підтримати пропозицію профільного комітету. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Ірино Володимирівно, зал визначився. Дякую.

Відповідно до статті 31¹ та статті 37 Регламенту Верховної Ради України я надаю слово кандидату на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини народному депутату Лубінцю Дмитру Валерійовичу для публічного оголошення про конфлікт інтересів (*Оплески*).

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одноmandатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Дякую. Шановний головуєчий! Я одразу заявляю про конфлікт інтересів. Я не беру участі в голосуванні. Я не брав участі і не голосував під час прийняття парламентом рішення щодо процедури розгляду питання, я вже не брав у цьому участь. Я не братиму участі в голосуванні під час затвердження відповідно висунутої кандидатури на посаду омбудсмена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ви вже не йдіть, тому що...

До слова запрошується кандидат на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Дмитро Валерійович Лубінець.

Будь ласка, Дмитре Валерійовичу.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., кандидат на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Дякую. Шановна президіє, шановні народні депутати, шановні громадяни України, я не буду задовго виступати. Думаю, у цьому залі зараз усі усвідомлюють, що наша країна перебуває в стані війни з Російською Федерацією. Безумовно, масштаб відповідальності, який нестиме омбудсмен, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, є величезний, оскільки росіяни вбивають насамперед цивільних – дітей, жінок, літніх людей, завдають нищівних ударів по критичній інфраструктурі, залишають наших громадян без тепла, світла, їжі, а також щодня вбивають наших захисників та захисниць. І, безперечно, омбудсмен на своїй посаді щодня, щохвилини повинен займатися захистом прав усіх громадян України.

Шановні колеги, звертаючись до вас, одразу хотів би підкреслити, що права людини – це центр української державної політики. Напевно, символічно, що саме сьогодні в сесійний зал був внесений прапор Європейського Союзу, а саме європейські цінності, де завжди наголошується, що в центрі уваги людина, її права, це запорука того, що сьогодні Українська держава, український парламент це розуміє, за це голосує і це підкреслює.

Шановні народні депутати, захистом прав людини не може займатися тільки омбудсмен. Він цим повинен займатися разом з українським парламентом, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, місцевим самоврядуванням, бо це настільки широка галузь, що одна людина, навіть з великим апаратом не зможе захистити права всіх наших громадян. Я на посаді голови профільного комітету, який займався декілька років захистом прав людини, завжди наголошував і розумів, що омбудсмен не може працювати без парламенту. Не може і не буде. Тому я можу сказати кожному з вас, що двері омбудсмена в разі сьогодні позитивного голосування будуть завжди відкриті для народних депутатів, для ваших представників, для представників державної влади, місцевого самоврядування, бо тільки разом ми будемо виконувати цю почесну місію.

Так, буде нелегко, це точно, я про це вже казав, і від кожного з нас щодня громадяни України вимагатимуть результатів. Я точно хочу перетворити Офіс омбудсмена із структури, яка щодня займалася статистикою – скільки громадян України звернулися, скільки звернень перенаправили, на інші критерії – скільком громадянам України ми допомогли щодня. Це точно не буде процес заради процесу, це будуть конкретні результати. Коли ми разом, принаймні щодня, будемо допомагати сотням громадян України, це і буде результат нашої спільної роботи і окремо, безумовно, омбудсмена.

Переконали, що у нас з вами вийде гарна співпраця, бо я це сказав на підставі того, що кожне голосування за законопроект, який виходив з нашого комітету, набрав за 300 голосів. Тобто ми вже показали, що коли порушується питання прав наших громадян, ми можемо прибрати політичні чвари, політичні гасла, незрозумілі заяви, ми можемо залишатися державниками і голосувати за ті рішення, які захищають наших громадян і нашу державу.

Переконали, війна закінчиться нашою спільною перемогою. Я знаю, що щодня ми з вами цим займаємося, беремо в цьому участь, і знаю, що на своїй посаді, якщо ви підтримаєте сьогодні мою кандидатуру, я точно розумію що робити, як робити і з ким робити. Це точно будуть результативні процеси, якими пишатимуся і я особисто, і кожен народний депутат, який сьогодні підтримає мою кандидатуру.

Разом до перемоги! Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякую, Дмитре Валерійовичу.

Шановні колеги, прошу записатися на запитання до кандидата на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНИНА Н.П. Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановний пане кандидате, свобода слова, право на працю – це ключові цінності, ключові права людини. Вже чотири місяці порушується право українців на свободу слова через закриття трьох демократичних проукраїнських каналів, які, до речі, у вашому рідному окрузі у Волновасі були дуже шанованими. Так само порушується право на працю журналістів цих телеканалів. І, на жаль, ви в профільному комітеті не знайшли жодного слова, щоб підтримати це право.

Скажіть, будь ласка, як ви у разі обрання на цю посаду захищатимете свободу слова? Це перше.

Друге запитання. Ви були ініціатором поправки щодо того, щоб російськомовний телеканал «Дом» став загальноукраїнським, сьогодні це телеканал «FREEDOM», на який виділяються мільярди гривень зі скудного українського бюджету. Для кого працює телеканал «FREEDOM», якщо у вашій рідній Волновасі, де ми не раз були разом, стояли на КПВВ, спілкуючись з людьми з тимчасово окупованого Донбасу, всі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Дмитре Валерійовичу, відповідайте.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Наш комітет не розглядав цього питання, по-перше, є профільний комітет, а по-друге, не надходило звернення до нашого комітету. Тому абсолютно логічно, ми цього питання й не порушували.

З приводу свободи слова. Як і будь-яке право наших громадян, у разі звернення, зокрема й народних депутатів, будуть займатися як особисто омбудсмен, так і Офіс омбудсмена.

З приводу поправки. Я спілкувався з народними депутатами, зокрема з фракції «Європейська солідарність». Ви знаєте мою позицію, що я завжди виступав за українські квоти, і навіть ми проводили окреме засідання нашого комітету, коли було врегульовано, зокрема й це питання. Ви можете запитати у своїх колег, які профільно займаються питанням телебачення, чи кажу я зараз правду.

Усі питання, якими займався особисто Лубінець, завжди були направлені на захист національних інтересів і держави Україна.

Думаю, ви також можете це підтвердити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Кучеренку Олексію Юрійовичу, фракція політичної партії «Батьківщина». Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Дякую. Прошу передати слово Сергію Євтушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Миколайович Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Дякую, пане Голово. Пане Дмитре, зрозуміло, що Росія не виконує жодних міжнародних документів, жодних конвенцій, і ми вже маємо, на жаль, безліч полонених, яких їхня злочинна влада кваліфікує не як полонених, а як злочинців.

Хочу почути, як ви практично (не статистично, як ви сказали), швидко, оперативно реагуватимете, адже в Російській Федерації військові Збройних Сил України, маючи контракти, вже отримали пожиттєві вироки за те, що захищали нашу Батьківщину. Як ви практично реагуватимете, аби перекваліфікувати їх на військовополонених і обміняти або після перемоги забрати додому?

Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Це, напевно, найбільочіше питання, яке зараз хвилює усіх нас. І це перше питання, яким у разі позитивного стосовно мене голосування я почну займатися.

Яким чином ми це робитимемо? Безумовно, статус омбудсмена дає можливість прямої комунікації з омбудсменами різних країн, зокрема й з омбудсменом країни-агресора.

Для нас як для держави Україна абсолютно неважливо, які вирокі отримали наші герої на території Російської Федерації, адже це наші громадяни, і ми будемо залучати всі механізми, щоб їх витягнути із застінків російської тюрми і повернути на Батьківщину.

Тому, повірте, це буде безпосереднє спілкування, я можу це відверто сказати. Це не буде публічна робота, але ця робота буде. Це буде спілкування і через наших міжнародних партнерів, через посередників, але це буде основне питання, яким я займатимуся знову-таки в разі позитивного сьогодні голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Величковичу Миколі Романовичу, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна. И снова здравствуйте, так?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую, шановний колего. Як ви знаєте, незаконне звільнення попереднього Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, до роботи якої у нас були запитання, але зараз я кажу саме про процедуру, викликало жорстку критику і представників Великої сімки, і громадських організацій. Як ви можете пояснити те, що ваш комітет брав безпосередню участь у незаконному звільненні попереднього омбудсмена? Це перше.

І друге – гідність. Сьогодні слово «гідність» і Революцію Гідності, на жаль, не згадав Президент Зеленський, але тричі згадала Урсула фон дер Ляен. Як ви можете пояснити ваше ставлення до гідності людей, до гідності опозиції, до приниження гідності опозиції, до того, що одного з лідерів опозиції не випускали за кордон, принижуючи його право на приватне життя? Коли припинювали гідність генералів, які сьогодні воюють за Україну, – генерала

Марченка, генерала Павловського, незаконно утримуючи їх у тюрмах тільки за те, що це були політичні переслідування. Чи готові ви...

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. З приводу процедури. Відповідно до закону України була застосована процедура, за яку голосував український парламент. Дійсно, у цій процедурі виписана участь Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнародних відносин, який я очолюю. Згідно з тими положеннями, які виписані в законі, наш комітет провів засідання, ми розглянули ініціативу народних депутатів. Подивіться, будь ласка, яке рішення ухвалив наш комітет. Ми не обговорювали ініціативи, ми її не підтримували ані «за», ані «проти». На засіданні комітету ми обговорили і надали можливість розглянути її в залі українського парламенту.

Можете подивитися, як я особисто голосував. Чи були запитання? Можливо, запитання є, для цього і є український парламент. Можу сказати, що я особисто голосував жовтою кнопкою не через те, що й у мене не було запитань до роботи. Але повірте, навіть з цієї трибуни я офіційно подякував за роботу попередньому омбудсмену, попередній омбудсменці.

Я щиро вважав, що кожен посадовець, який працював на благо України (так, були помилки, як, напевно, і в кожного з нас), заслуговує на повагу і на гідність. Повірте, я особисто зробив, на мій погляд, все, наскільки мені дозволяли і моя мораль, і моя гідність.

А з приводу тих перелічених фактів, знову-таки, чи готовий я цим займатися? Так, готовий. Думаю, це не питання і не проблема в разі вашого звернення до мене.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іонова Марія Миколаївна, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Це завершальне запитання. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Дмитре, у продовження питання, скажіть, чи готові ви все-таки захищати і відстоювати права генералів Марченка і Павловського щодо тих безглузвих справ, які були проти них порушені? Це військові. Будь ласка, дайте тим справам політичну оцінку. Це перше.

Друге. Чи захищатимете ви далі від політичних переслідувань? Тому що ви розумієте, що демократія, політична частина Копенгагенських критеріїв, надзвичайно важлива для вступу до Європейського Союзу. Чи захищатимете ви права, щоб на вас ніхто не впливав, включаючи керівництво держави?

Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую. Для мене абсолютно не існує різниці між генералом Збройних Сил України чи українською жінкою-домогосподаркою, чи народним депутатом України, чи лікарем, чи вчителем, чи будь-ким, хто має паспорт громадянина України. Якщо порушуються його права, то омбудсмен не просто може чи не може, він мусить займатися цими питаннями. Тому в мене все дуже просто: такий принцип у мене був на посаді голови комітету і так я себе поводив. Такі самі принципи будуть застосовуватися знову-таки у разі позитивного голосування сьогодні в українському парламенті.

З приводу політичних оцінок. Напевно, ви знаєте мене дуже добре, ми співпрацювали з вами понад вісім років, і були в різних ситуаціях. Дякую, що ви не раз приїжджали і приїжджаєте на територію Донбасу, допомагаєте як військовим, так і цивільним, як це роблять і дуже багато інших народних депутатів. Мабуть, я ніколи не робив політичних гасел. Я знав, що є держава, є люди, треба займатися конкретними справами, допомагати, скажімо, конкретними діями. Тому за всієї поваги я ніколи не робив і, напевно, не буду робити політичних оцінок. Я розумію, що більше політики – менше справ. На жаль, так у нас повелося. Тому на своїй посаді я точно займатимуся справою і точно не політикою.

Повірте, немає можливостей, як юридичних, так і неюридичних, всі мене знають. Чи можна впливати якимось чином? Думаю, ви побачите це в роботі: якщо є проблема стосовно захисту прав людини, омбудсмен цими питаннями займатиметься.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу зайняти своє місце.

Шановні народні депутати, для співдоповіді до слова запрошується заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Руслан Олександрович Горбенко.

Будь ласка, Руслане Олександровичу.

ГОРБЕНКО Р.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні колеги! Сьогодні ми обираємо Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Під час війни парламентський контроль за дотриманням прав і свобод людини є особливо важливим завданням, здійснювати яке повинна людина з високим авторитетом суспільної довіри, досвідом правозахисної діяльності, адже моніторинг дотримання

прав і свобод людини є надзвичайно важливим питанням не лише в нашій державі, а й у партнерських відносинах на міжнародному рівні.

Відповідно до встановленої процедури Голова Верховної Ради України Стефанчук Руслан Олексійович вніс кандидатуру Лубінця Дмитра Валерійовича на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Дмитра Валерійовича ми знаємо по нашій спільній роботі в комітеті не на словах, а на ділі. Він довів свою компетентність, незалежність та справедливість під час відстоювання та захисту прав і свобод людини та громадянина на посаді голови парламентського комітету. Він відомий у громадській правозахисній спільноті, оскільки наш комітет залучав широке коло громадських та міжнародних організацій у процесі діяльності.

Відповідно до вимог закону 21 червня в газеті «Голос України» були надруковані відомості про Лубінця Д.В. як кандидата на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини для інформації та ознайомлення широкого кола громадськості.

У комітеті відсутня будь-яка інформація про обставини, які перешкоджали б зайняттю Лубінцем Дмитром посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Згідно з вимогами закону наш комітет подає до Верховної Ради висновок стосовно внесених кандидатур на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності їх вимогам закону.

Комітет на своєму засіданні 27 червня 2022 року відповідно до статей 5 та 6 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» та частини третьої статті 208 Регламенту Верховної Ради України розглянув внесену кандидатуру Лубінця Дмитра Валерійовича та за наслідками обговорення ухвалив рішення затвердити висновок комітету щодо кандидатури Лубінця Дмитра Валерійовича на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про те, що кандидатура Лубінця Дмитра Валерійовича відповідає вимогам, передбаченим Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», та про відсутність причин, що перешкоджають заняттю ним цієї посади.

У разі призначення Верховною Радою України Лубінця Дмитра Валерійовича на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та за умови прийняття Верховною Радою України рішення про дострокове припинення ним повноважень народного депутата України, враховуючи відсутність інших обставин, які перешкоджали б складенню ним присяги, комітет ухвалив рішення запропонувати Верховній Раді України відповідно до статті 217 Регламенту Верховної Ради України розглянути питання про складення присяги Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в день його обрання. За таке рішення проголосували всі депутати комітету. Прошу врахувати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олександровичу.

Шановні народні депутати, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп. Єдине, записуйтеся, хто хоче виступити. Хто не бажає, будь ласка, можете не записуватися, ми скоротимо час.

Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, сьогодні день у парламенті розпочався з двох виступів – Президента України Зеленського і Президентки Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн. За своєю філософією це були два кардинально різних виступи.

В одному прозвучало те, що шлях від подачі заявки про кандидатство до самого кандидатства був лише 115 днів. У другому, лідерському виступі, прозвучала повага до українського парламенту, тричі згадали про Революцію Гідності і ту високу ціну, яку Небесна Сотня заплатила, щоб Україна стала європейською державою, про те, що шлях до Європейського Союзу розпочався саме у 2014 році, і, ключове, про принципи, цінності та інституції – те, про що не було жодного слова у виступі Президента України Зеленського.

Тому сьогодні від імені нашої фракції я казатиму не про кандидатуру, а про принципи, цінності та інституції, які мають працювати в демократичній, європейській державі. У нашої фракції були зауваження до попереднього Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, але насправді дуже важливо, щоб будь-яке призначення і будь-яке звільнення не базувалося на порушеннях правил і Регламенту. А ви сьогодні починаєте це призначення з того, що було незаконно звільнено попереднього Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, і ми ще отримуємо за це, можливо, і позови до Європейського суду з прав людини. Це перше.

Друге. Щодо цінностей, про які тричі згадала Урсула фон дер Ляєн, шануючи загибель і жертвність Героїв Небесної Сотні більше, ніж українська влада, у якої все почалося 115 днів тому. Так ось Урсула фон дер Ляєн казала про свободу слова як ключову демократичну цінність. А ми, на жаль, почули про те, що не зверталися щодо політичної цензури до профільного комітету, тому про це не чув майбутній Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Хоча не було й дня в цьому парламенті, щоб ми не порушили питання щодо свободи слова.

Вона згадувала про гідність як ключову позицію, яка має всіх нас об'єднувати. А чи можна казати про гідність, коли щодня порушуються права людини, права опозиції, право на приватне життя?

Дуже важливими насправді є демократичні цінності, до яких, безумовно, належить також і повага одне до одного, право на свій захист генерала Марченка, генерала Павловського, які сьогодні, попри те приниження, яким три роки знищували їх добре ім'я і репутацію, а вони терпіли і захищають державу, бо є офіцерами, для яких це честь і гідність.

Наша фракція утримається від цього голосування і закликає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановний пане Голово, я дозволю собі не зовсім погодитися з попередньою виступаючою і ще раз підкреслю – шлях України до Європейського Союзу розпочався не у 2014 році, а у 2004 році з певною перервою на темні часи Януковича. Тому давайте будемо чесними і відвертими. Перший Майдан 2004 року був Майданом за європейські цінності, за порушене право на вибори. Це точка відліку нашого європейського вектору розвитку. Думаю, це абсолютно очевидна річ.

Стосовно Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Пане Дмитре, *welcome to opposition!* Вітаю вас в опозиції! Тому що насправді Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – це опозиція до влади. Влада казатиме Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини про те, що з правами людини все в порядку, що з опозицією все в порядку, зі свободою слова все в порядку – з усім все в порядку. А Уповноважений Верховної Ради України з прав людини повинен чітко відповідати, що ні, шановна владо, з правами людини є питання, зі свободою слова є питання, з утриманням людини в тюрмах є питання тощо. Тому це абсолютно опозиційна позиція.

Хочу побажати обраному Уповноваженому Верховної Ради з прав людини саме в такому ключі бачити свою роботу, реалізувати всі можливості для того, щоб захищати права людей. Тому що європейський вибір – це саме захищені права людей в усіх сферах людської життєдіяльності. І одною з ключових фігур тут виступає Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

Так, я погоджуюся з тезою про те, що попереднього Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини було звільнено з порушеннями, і це абсолютно точно. Але це не означає, що місце повинно бути вакантним, у всіх є право звернення до суду, однак Уповноважений Верховної Ради України з прав людини повинен працювати.

Єдине, пане Дмитре, ще одне зауваження. На жаль, не омбудсменка, а омбудсвумен, якщо ви вже хочете застосовувати фемінізми. А так, я бажаю вам гарної роботи. І ще раз вітаю вас в опозиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Тарасу Івановичу Батенку, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, насамперед для нашої депутатської групи висока честь, що ми сьогодні розглядаємо це питання в такий символічний день, коли поряд із внесенням прапора Європейського Союзу вноситься кандидатура нашого колеги на таку високу посаду, як Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

Знаєте, все пізнається в порівнянні – і ця війна, і вся боротьба України. Росія і права людини – це, безумовно, речі несумісні. Якщо казати про Україну і права людини, ми довели, не те що своєю історією, а взяти хоча б окремо ХХ століття, скільки ми мали дисидентів в Україні і скільки, скажімо, їх було в Росії. Незрівнянно в рази менше. І це вказує на те, що в нас боротьба за свободу слова, свободу совісті, віросповідання в умовах авторитаризму і тоталітаризму минулого ХХ століття була на порядок вища, якщо брати навіть усі союзні республіки колишнього Радянського Союзу.

Ми також це довели своїм потом і кров'ю і у ХХІ столітті, коли виборювали свою свободу не на одному Майдані.

Це все лягає не лише символічним тягарем, а й безпосередньо роботою на майбутнього Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Хочу сказати, що особисто дуже добре знаю Дмитра Лубінця як людину мужню, тому що він з Волновахи, яка тимчасово окупована, як людину працюючу, тому що він провів не один законопроект, не один закон, який працює сьогодні, щодо внутрішньо переміщених осіб і таке інше. Комітет, який він очолює, виконував і, сподіваюся, виконуватиме далі важливу функцію щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій, і ще не один законопроект у цьому напрямі нам треба прийняти.

Тому, друзі, я вважаю, що питання дотримання прав людини, свободи слова і боротьби за свободу в цілому – це питання, яке окроплено кров'ю на нашому прапорі, і ми гідно пронесемо цю боротьбу й виборемо перемогу. У цьому контексті забезпечення прав людини є невід'ємною частиною нашого суверенітету і нашої боротьби за незалежність, яка триває.

Просимо підтримати кандидатуру Дмитра Лубінця як невід'ємну частину всього українського парламенту, всіх фракцій, депутатських груп, які в ньому сьогодні працюють.

Слава Україні!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую, Тарасе Івановичу.

Замість Іоффе – Павленко, і після цього ще два виступи.

Народний депутат Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Війна надзвичайно актуалізувала значення й роль Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Щиро сподіваємося, що новопризначений сьогодні омбудсмен чітко усвідомлюватиме той запит, який стосовно такої посадової особи, людини, захисника є у суспільства, – запит на те, щоб його робота відрізнялася від попередників.

На жаль, традиційною для України стала помилка в діяльності омбудсменів, коли вони підміняли собою міністерства. Ні, мандат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – це мандат на захист прав конкретної людини, до того ж у воєнний час, коли перед громадянами і країною постає безліч нових викликів, відповіді на які є і спільними для співгромадян, і відмінними для кожної конкретної людини.

Понад чотири місяці йде війна. Мають змінитися і принципи в роботі омбудсмена. Поява нових соціальних груп, створення умов для досяжності ними прав людини є чи не найголовнішим завданням, що має стати в роботі омбудсмена. Громадяни України під час війни і після перемоги повинні мати нові й адекватні до їхніх потреб можливості захисту своїх прав.

Окрема розмова – про захист прав дитини під час війни. Війна обумовила виникнення нових груп дітей, які потребують посиленої уваги. Це діти, які втратили родину, але не мають документального факту смерті батьків; це діти, примусово розлучені з родинами із зміненними прізвищами та іменами як наслідок рашистського усиновлення, яке зараз відбувається стосовно викрадених українських дітей у Росії; це діти, які примусово змінили громадянство з українського на російське; це діти, в яких батьки примусово депортовані і фактично перебувають в непідтвердженому рабстві або полоні. Окрема проблема – це захист дітей, які опинилися на окупованих територіях. На жаль, цей перелік завершити сьогодні неможливо. Усі ці діти мають право на захист від держави, бо їх осиротила війна. Жодної пропозиції, на жаль, як захистити цих дітей, ми не чуємо ані від Кабінету Міністрів, ані від Офісу Уповноваженого з прав людини.

Сподіваюся, захист прав дітей, які постраждали і страждають сьогодні від війни, стануть одним із пріоритетів в роботі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Сподіваємося, що новопризначений Уповноважений Верховної Ради України з прав людини зможе об'єднати свою роботу з уповноваженими з прав людини, з прав дитини...

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується народний депутат Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* У той час, коли сотні наших захисників Вітчизни, цивільних громадян України, які перебувають, і яких постійно захоплюють у полон російські агресори (русня), не мати Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини чи мати поганого, недієвого омбудсмена (*Ombudsperson*) ми не маємо права. Тому перед будь-ким, хто зараз балотується на цю посаду, стоїть величезна кількість викликів. І дуже прикро, що зараз пан кандидат на посаду Уповноваженого Верховної Ради України

з прав людини веде персональні розмови, а не слухає те, що йому кажуть представники парламенту.

Пане Дмитре, можна хвилину вашої уваги? Так, я дуже сподіваюся, що практика чути парламентаріїв, а не вирішувати, як зараз, якісь кулуарні речі, таки буде у вашій роботі.

Нам дуже заімпонував перший пріоритет, який пан Дмитро оголосив щодо роботи на посаді ймовірно обраного Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини. Це робота зі звільнення наших співгромадян – військових, цивільних. Дійсно, це те, що варте уваги.

Дуже хотілося б також, щоб пан Дмитро чи будь-хто інший, хто займе цю посаду, таки почув пропозицію правозахисної спільноти і нарешті розробив механізм конкурсного відбору кандидатів на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Ми можемо це зробити. Думаю, Офіс Уповноваженого може тут займати проактивну позицію, зважаючи на співпрацю з правозахисними середовищами.

Дуже хотілося б також проактивної позиції у справі щодо дискримінацій. Наприклад, нещодавно один з радників чи то Офісу Президента, чи то чогось іншого почав знущатися з позиції громадських активістів. На жаль, попередня Уповноважена Верховної Ради України з прав людини постійно ігнорувала цю позицію, дискримінацію. Дуже сподіваюся, що наступний чи наступна Уповноважений Верховної Ради України з прав людини займатиме активну позицію щодо цього питання. Незважаючи на те хто і коли буде обраний на цю посаду, пріоритет звільнення всіма силами наших полонених має залишатися.

Дуже сподіваюся, що це не лише слова, а це буде втілено в життя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, пані Володіна відмовляється від слова. Але, я так розумію, підтримує. Так?

Шановні колеги, чи є необхідність ще обговорення, чи можемо переходити до прийняття рішення? (*Шум у залі*). У депутатів немає необхідності обговорення? Голосуємо?

Шановні колеги, обговорення питання завершено, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої робочі місця.

Відповідно до пункту 17 частини першої статті 85 Конституції України, статті 208 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про призначення Лубінця Дмитра Валерійовича на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Шановні народні депутати, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято (*Оплески*).

Прошу показати по фракціях та групах.

Шановні народні депутати, оголошую про призначення Лубінця Дмитра Валерійовича на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Прошу комітет (секунду, не розходьтесь) разом з Апаратом Верховної Ради України оформити постанову за результатами прийнятого нами рішення.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України народний депутат України Лубінець Дмитро Валерійович написав заяву про складення ним депутатських повноважень у зв'язку з призначенням на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Заява у мене є.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України ставиться на голосування питання про дострокове припинення повноважень народного депутата України Лубінця Дмитра Валерійовича у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Прошу комітет разом з Апаратом Верховної Ради України оформити постанову за результатами прийнятого нами рішення.

Шановні народні депутати, відповідно до пропозицій профільного комітету, висловлених у своєму рішенні, ми можемо перейти до складення присяги Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Згідно зі статтею 217 Регламенту Верховної Ради України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини складає присягу особисто на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Для складення присяги на трибуну запрошується Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Валерійович Лубінець (*Оплески*).

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., *Уповноважений Верховної Ради України з прав людини*. Дякую. Шановні колеги! Насамперед я хотів би подякувати всім народним депутатам, які зараз схвалили вибір спікера українського парламенту і підтримали мою кандидатуру.

Тим народним депутатам, які не проголосували, я також дякую, але можу сказати, що своїми діями я робитиму так, щоб ви переконалися, що даремно сьогодні не підтримали моєї кандидатури.

Дякую парламенту, громадянам України і присягаюся як Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

«Я, Лубінець Дмитро Валерійович, заступаючи на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, урочисто присягаю чесно та сумлінно

захищати права і свободи людини і громадянина, добросовісно виконувати свої обов'язки, додержуватися Конституції України і законів України та керуватися справедливістю і власною совістю. Zobov'язуюся діяти незалежно, неупереджено, в інтересах людини і громадянина» *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте привітаємо Дмитра Валерійовича зі вступом на дуже відповідальну посаду. Вітаємо!

Дмитре Валерійовичу, це не наша з вами відповідальність, це наша спільна відповідальність, тому що голосував за вас парламент. Україна завжди була і відрізняється тим, що це країна вільних людей. Бережіть свободу. Ви уповноважені Верховною Радою України. Пам'ятайте про це завжди і нехай вам щастить. Дякую *(Оплески)*.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершений. Дякую всім за плідну роботу. Ми не закриваємо наше пленарне засідання. Про час і місце нашої наступної зустрічі буде повідомлено завчасно.

Віримо у Збройні Сили України та нашу перемогу. З нами правда, з нами Бог! Слава Україні!